

Prameň

ČASOPIS OBCÍ BOŠÁCA A ZEMIANSKÉ PODHRADIE • aug. – dec. 2023, č. 3

Obsah

Z Bošáce 2 – 5

Kultúra 7 – 12

Organizácie 14 – 16

Zabudišová 17 – 20

Škola 22 – 23

**Zo
Z. Podhradia** 24 – 31

MŠ Z. Podhr. 32 – 33

Hasiči 34 – 35

Šport 36 – 37

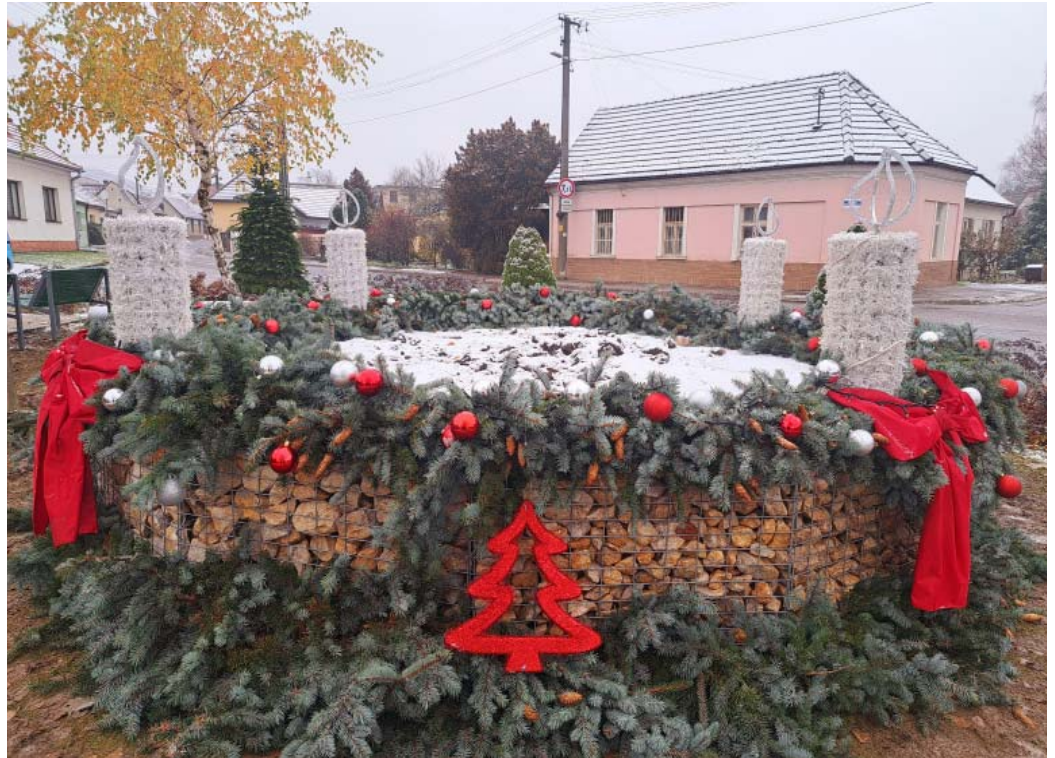
**Z obecnej
matriky** 38 – 40

*„Vianoce
nie sú
o otvorení
našich darov,
ale o otvorení
našich srdc.“*

*Janice
Maeditere*

ČAROVNÝ VIANOČNÝ ČAS

Čas neuveriteľne rýchlo beží. Opäť tu máme najkrajšie sviatky v roku, sviatky rodiny, lásky a pokoja. Prichádza ten čarovný čas, keď chute, vône a zvyky dávno minulých Vianoc našich starých rodičov opäť ožijú v našich rodinách. Ich dodržiavaním si pripomíname toto krásne obdobie, ale aj našich predkov, ktorí nám tieto zvyky odovzdali a prenášajú sa z generácie na generáciu v každej rodine. Vôňa sladkých vianočných koláčov a vianočného stromčeka, nech prevonia Váš domov a Vaše srdcia sa naplnia láskou. Želáme Vám Vianoce v srdci po celý rok.

Všetky cesty sveta domov sa zbiehajú,
keď krásne Vianoce Tichú noc spievajú
a radostné posolstvo z Betlehema prinášajú:

„Aby všetci ľudia v dobrej vôli žili, aby svoje srdcia láskou naplnili,
aby šťastia, zdravia plnú náruč mali, aby ich priehŕstím iným rozdávali.“

Pokojné vianočné sviatky, šťastný nový rok 2024, veľa zdravia,
šťastia, lásky a porozumenia Vám želajú
Obecný úrad Bošáca a Obecný úrad Zemianske Podhradie.

V Bošáci na námestí nám počas celého predvianočného obdobia spríjemňuje adventný veniec čakanie na najkrajšie sviatky v roku. Počas prvej adventnej nedele sme usporiadali malú slávnosť zapálenia prvej adventnej sviečky. Piesne prináležiace tomuto sviatočnému duchovnému obdobiu zaspievali členovia FS Bosák, prihovorili sa nám aj pani farárka Jana Drottnerová a pán farár Richard Jankovič. Nech posolstvo adventu a plameňov Mieru, Viery, Lásky a Nádeje v nás pretrvávajú.

Moji milí spoluobčania!

Prihovám sa Vám v tento sviatočný čas opäť prostredníctvom nášho časopisu, aj keď osobné rozhovory a stretnutia s vami sú mi milšie a mám ich radšej.

Rok s rokom sa stretáva a starostom som už celý rok. Človek si v tom zhone ani neuvedomuje ako ten čas letí. Preto aspoň takto počas najkrajších sviatkov roka treba spomaliť, užiť si prítomnosť blízkej osoby, vychutnať atmosféru Vianoc, zaspomínať na tých, ktorí už nie sú medzi nami.

Na konci roka je čas na bilancovanie. Na začiatku roka si väčšina ľudí dáva ušľachtilé predsavzatia, čo chce dosiahnuť, akého zlozvyku sa zbaviť, či naštartovať novú etapu vo svojom živote.

My sme si spoločne s obecným zastupiteľstvom takto pred rokom dali predsavzatie na štyri roky. Mnohé sa nám darí naplňať hneď od začiatku, niečo postupne, no na niektoré úlohy a plány treba času viac a aby sme ich splnili musíme byť trpezliví.

V minulom vydaní nášho časopisu som písal o tom, do akých projektov je obec zapojená, ktoré realizuje, či dokončuje, do ktorých

má v pláne sa do budúcnosti zapojiť.

V dnešnom vydaní by som sa rád venoval stretnutiam s vami. Za ten rok som absolvoval množstvo stretnutí, vystúpení, spoločenských, kultúrnych, či športových podujatí, ktoré boli organizované v našej obci skvelými a obetavými dobrovoľníkmi. Bol som účastný na výročných členských schôdzkach všetkých organizácií z našej obce, či valných zhromaždeniach PD Bošaca a Urbárskej spoločnosti. Zároveň som sa zúčastňoval pietnych aktov kladení venčov, či už v našej doline alebo aj na vrchu Javorina a pri pamätníku padlým hrdinom 2. svetovej vojny v Novom Meste nad Váhom. V Bošáci sme zorganizovali piety akt pri príležitosti 125. výročia narodenia nášho rodáka, gen. Štefana Jurecha, ktorý bol popravený 3. marca 1945 v koncentračnom tábore Flossenbürg v Nemecku, ktorého sa zúčastnili vzácní hostia, členovia Klubu generálov Slovenskej republiky, členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a manželka nebohého syna gen. Jurecha - podplukovníka Marcela Jurecha. Taktiež sme sa zapojili do spoločného podujatia „Nezabudnutí susedia“.

Organizovanie kultúrno-spoločenských akcií v našej obci majú dlhodobú tradíciu. Veľmi ma teší, že sa kultúrny život v obci po pandémie rozbehol a ľudia sa opäť začali stretávať pri rôznych príležitostiach.

Počas roka sme organizovali množstvo menších, či väčších podujatí, ktoré sa tešili veľkému záujmu návštevníkov i z okolitých obcí a ohlasy na ne boli skvelé. Za všetky spomeniem V. Obecný ples, Pochovávanie

basy, Bošacke Baveničky, koncert Trenčianskej dvanástky, kultúrny program počas Bošackých hodov, skvele zorganizované Zabudišovské hody. Podujatia venované našim jubilantom, našim mamám, či starým mamám ku Dňu matiek, či podujatie Staroba má krásnu dušu, ktoré sa tradične koná v mesiaci október, v mesiaci úcty k starším. V tomto čase podujatia súvisiace s predvianočným obdobím.

V oblasti športu sa naši dobrovoľníci taktiež činia. Futbalisti majú v súťažiach 5 družstiev, z toho 4 mládežnícke. Mladšia prípravka, staršia prípravka, starší žiaci a starší dorast a dospelí. Súťažný šport v Bošáci zastupujú ešte naši hasiči. Tí majú dve družstvá - mužské a ženské v Bošáci a jedno mužské v Zabudišovej, ktoré súťažia v Inovecko-karpatskej hasičskej lige (IKHL).

Koncom augusta sme oslávili 100. výročie organizovaného športu v Bošáci. V podstate už 103. výročie, pretože z rôznych dôvodov sa tieto oslavy odkladali. Pripomenuli sme si históriu organizovaného športu v Bošáci od spolkov Sokol, Orol, neskôr činnosťou Telovýchovnej jednoty Bošaca a nakoniec OŠK Bošaca. V priestoroch obecného úradu sa konala výstava k výročiu, kde boli vystavené rôzne vzácne exponáty i dokumenty z histórie bošackého športu. V rámci spomienkových osláv sme si aj zašportovali. Svoje zápasy odohrala prípravka, dorastenci, starí páni s Limbachom, v kultúrnom dome sa odohral turnaj v stolnom tenise a v telocvični volejbalový turnaj.

Ďalšou významnou udalosťou bola organizácia 8. kola IKHL o Pohár starostu

obce Bošaca s hlavným organizátorom DHZ Bošaca. Súťaže sa zúčastnili 31 tímov, čo bolo najviac zo všetkých súťaží, s výnimkou finálového kola v Prašniku. Po súťaži dostávali naši chalani len tie najlepšie ohlasy a referencie, či už na pripravenosť trate, bufet, či skvelú organizáciu celého podujatia.

Pri hasičoch ešte ostaneme, v sobotu dňa 9.9.2023 zorganizovali hasiči zo Zabudišovej na ich ihrisku pohárovú hasičskú súťaž „O pohár starostov Bošackej doliny“. Hasičskej súťaže sa zúčastnilo 8 hasičských družstiev mužov, jedno ženské družstvo z Bošace a dve družstvá detí zo Zem. Podhradia a Novej Bošace.

Z ďalších športových akcií spomeniem Stolnotenisový turnaj o pohár starostov Bošackej doliny, Trojkráľový futbalový turnaj v telocvični v Bošáci o pohár starostu, futbalový turnaj na Zabudišovej, Beh Zabudišovou, 11. ročník Zabudišovskej vrchárskej časovky.

Samostatnou športovou kapitolou je turistika, ktoré je v našej doline populárna najmä vďaka bratom Struhárovcom. Najvýznamnejším podujatím je nesporene po-

chod Okolo Bošackej doliny. Tento rok to bol už 6. ročník tohto diaľkového turistického pochodu za účasti 139 turistov z rôznych kútov Slovenska od Bratislavy až po Bardejov. Samozrejme nechýbali ani domáci turisti z Bošackej doliny a susednej Moravy. Mohli si vybrať zo 6 variant trás od 10 do 52 km.

Veľmi významnou udalosťou posledných mesiacov boli aktivity v rámci projektu Tradície spod Veľkého Lopeníka. Počas ostatných troch mesiacov sme sa vrátili do starých časov a s kamarátmi z obce Březová sme sa učili variť tradičné jedlá, robiť výšivky, učili sme sa o zabudnutých zvykoch. Táto aktivita mala na oboch stranách hranice veľký úspech.

Viacrát sme sa stretli i na rôznych brigádach. Spomeniem napríklad upratovanie obce v rámci Dňa zeme, brigáda pri úprave kvetinových záhonov pred kultúrnym domom, brigáda v materskej škole pri sadení stromčekov v rámci projektu „Dvor Zelenaj sa!“, či keď sme „Sadili budúcnosť“ v obecnom sade vďaka podporenému projektu manželov Viazankovcov zo Statku pod li-

pou.

To je len zlomok toho, čo všetko sme počas roka zažili. Spomínal som na to pozitívne a čo mi najviac utkvelo v pamäti. Určite som na niečo zabudol, preto sa vopred ospravedlňujem, ak som si na niečo nespomenul, nebol to úmysel.

Rád by som poďakoval mojim spolupracovníkom, spolupracovníčkam, poslancom OZ a členom odborných komisií a mnohým ďalším dobrovoľníkom z našej krásnej Bošace, či z iných obcí za pomoc pri realizácii jednotlivých úloh, či obecných akcií. Bez ich pomoci a aktívnej účasti by sme nemali nič.

Vám milí občania za Vaše podnety a postrehy, ktoré nám pomáhajú riešiť malé, či väčšie problémy a tým môžeme robiť našu dedinku krajšou!

Na úplný záver mi dovoľte, aby som Vám poprial šťastné, veselé a požehnané Vianoce a šťastný nový rok 2024!

*Bc. Jozef Mihala
starosta*

MUNIPOLIS aj v Bošáci

Vážení občania, pred nedávnom sme pre vás spustili službu MUNIPOLIS, vďaka ktorej vás teraz budeme efektívne informovať priamo do vášho telefónu. Prihláste sa k odberu a už nikdy nezmškáte dôležité novinky a upozornenie z našej obce. Informácie podľa vašich záujmov vám budeme posielat' e-mailom, SMS alebo ako správu do aplikácie. Služba je zadarmo! Čo vám prihlásenie do MUNIPOLIS prináša?

- Upozornenie na krízové udalosti – výpadky energií, blížiaci sa víchrica, dopravné uzávierky, varovanie pred podomovými predajcami a pod.
- Novinky a dôležité upozornenia z úradu – poplatky, obecný spravodaj, digitalizované hlásenia z ampliónov a pod.
- Pozvánky na kultúrne a športové podujatia.
- Možnosť vyjadriť svoj názor v online anketách.
- Mobilnú aplikáciu obce s užitočnými funkciami.

V registračnom procese si môžete sami nastaviť, aké typy informácií vás zaujímajú (napr. kultúra, doprava, majitelia zvierat). Odporúčame vyplniť vaše telefónne číslo a ulicu, aby sme vás mohli rýchlo varovať v prípade nečakaných udalostí (napr. havária vody, privalové dažde a pod.) Vaše údaje sú v bezpečí a v súlade s GDPR.

Registrovať sa môžete aj osobne priamo na našom úrade. Radi vám pomôžeme.

Stiahnite si aplikáciu našej obce

S aplikáciou MUNIPOLIS budete mať dôležité informácie kedykoľvek po ruke. Navyše budete mať vždy k dispozícii množstvo užitočných funkcií ako je napríklad rýchle nahlasovanie závad na území našej obce. Stačí si stiahnuť aplikáciu MUNIPOLIS a v nastavení pridať našu obec.

Súčasťou systému je aj rovnomenná aplikácia Mobilný Rozhlas. S aplikáciou budete mať všetky informácie a kontakty kedykoľvek po ruke. Vďaka užitočným funkciám ako je nahlasovanie podnetov, zvierací detektív alebo pátranie po nezvestných osobách, môžete pomôcť svojmu okoliu a v prípade núdze aplikácia môže pomôcť aj Vám!

*Karol Spurný
referent OcÚ Bošaca*

Silvestrujte v kulturáku

Milí spoluobčania, pozývame Vás na spoločné strávenie silvestrovského večera a silvestrovskej noci do Kultúrneho domu v Bošáci. Zabaví Vás DJka Gabča, pripravené bude pre Vás varené víno aj starostov tatarák. O polnoci nebudú chýbať prskavky. Môžete si priniesť vlastné občerstvenie, čokoľvek čo máte radi. Pozvite rodinu, kamarátov a susedov a privítajme nový rok spoločne v našom kultúrnom dome. Začíname o 21:00.

Obecný úrad Bošaca

Komisia ELWIS – ELEKTRONICKÁ EVIDENCIA ODPADU Z DOMÁCNOSTÍ

Vážení obyvatelia, v priebehu mesiaca december bude v našej obci prebiehať označovanie nádob na komunálne odpady pre účely zavedenia presnejšej evidencie odpadov.

Naša obec už čoskoro spustí smart systém evidencie odpadov ELWIS. Reagujeme tak na zmeny v legislatíve, potrebu zvyšovať mieru triedenia odpadov a znížiť tak množstvo skládkovaného odpadu. Evidencia nám posluží na zistenie skutočného množstva odpadu, ktoré sa u nás produkuje. Na základe monitoringu získame podklad, aby naše odpadové hospodárstvo fungovalo lepšie, bolo transparentné a neplytvalo sa obecnými peniazmi.

Evidenčný systém ELWIS bude využívaný na sledovanie množstva komunálneho odpadu a triedeného odpadu plastov. Každá nádoba bude označená jedinečným kódom pre príslušnú domácnosť. Pri každom zbere bude kód naskenovaný do systému pracovníkom zberovej služby. Údaje o množstve odpadu sa budú pravidelne vyhodnocovať. Na ich základe sa môže zlepšiť informovanosť, pripraviť pre vás osvetové aktivity a do budúcnosti prijať spravodlivejší systém poplatkov pre vás, občanov.

Pre toto riešenie sme sa rozhodli vzhľadom k meniacej sa legislatíve a zvyšovaniu poplatkov za uloženie odpadu na skládku. Naším spoločným cieľom by malo byť neplatiť za skládkovanie odpadu, ktorý môžeme spoločnými silami vytriediť alebo skompostovať a tak predísť rastu nákladov a zvyšovaniu poplatkov pre občanov. Evidencia nám do budúcnosti umožňuje zaviesť aj rôzne formy motivácie pre domácnosti, ktoré budú dosahovať najlepšie výsledky v úrovni triedenia.

Ako to bude prebiehať:

1. krok: V mesiaci december budú označené všetky nádoby na komunálny odpad QR kódmi. Označovanie budú realizovať obcou poverené osoby
2. krok: Do každej domácnosti bude distribuovaný informačný leták o novej evidencii odpadov.
3. krok: Do každej domácnosti budú distribuované aj QR kódy na označovanie vriec s vytriedenými odpadmi z domácnosti.
4. krok: Vrecia na triedený odpad bude potrebné označiť nálepkou (QR kódom) – štartovací balík nálepiek obdržia občania do poštových schránok, prípadne osobne.

V prípade, potreby ďalších kódov ich občania obdržia priamo na obecnej úrade.

Kódy budú obsahovať informácie o druhu odpadu a identifikátor pre konkrétnu domácnosť.

5. krok: Takto označené nádoby bude priamo na ulici pracovník zberu evidovať do systému. Pri každej nádobe alebo vreci pracovník nasníma kód a zaeviduje ho do elektronického systému.

6. krok: S elektronickou evidenciou odpadu z domácností sa začne od 1.1. 2024, kde do systému bude zapojená automaticky každá domácnosť. Prosím nezabudnite sa uistiť, že všetky vaše nádoby a odpadové vrecia sú pred vyložením k odberu označené patričnými kódmi. V opačnom prípade nebudú nádoby vyvezené. Kódy budú pri každom zbere zaznamenané do systému. Posluží nám na vyhodnotenie množstva odpadu, ktorý sa produkuje v našej obci a informácie o miere triedenia. Cieľom týchto opatrení je, aby sme vynakladali peniaze obce efektívnejšie. Viac informácií nájdete v infoletáku, ktorý vám doručíme do schránky, prípadne ďalšie informácie vám poskytneme osobne.

Obecný úrad Bošáca

Spoznávaš sa?

Keď nám napísala naša obyvateľka, s údivom sme pozerali, či je skutočne takéto niečo možné. Keďže doma realizuje určité stavebné úpravy, objednala si kontajner na stavebný odpad. Po príchode domov sa v kontajnere nachádzal rozbitý vysávač. Keďže má svoj pozemok opatrený bezpečnostnou kamerou, pozrela si záznam. Tu našla obraz, ktorý je priam neuveriteľný. Pánovi sa pokazil vysávač, tak jej ho cez plot „na drzáka“ odhodil do pristaveného kontajnera vo dvore.

Pýtate sa, či je toto možné? Áno je. Obec má zberný dvor, kde sa dá odovzdať všetok druh odpadu a aj elektroodpad. Ľudia prosím Vás premýšľajte, buďte ohľaduplní, nerobme druhým to, čo by sa nám tiež nepáčilo.

Obecný úrad Bošáca

Bošáca sadila svoju budúcnosť

28. októbra 2023 v obecnom sade medzi Bošácou a Zabudíšovou sme spoločne vysadili 35 ovocných stromov. Najprv nám Robo Podoba z Ovocného stromu urobil ukážkovú výsadbu. Ukázal nám ako si pripraviť pôdu, ako správne prihrnúť zeminu, zastrihnúť korene aj korunu po výsadbe. Výsadba nám išla od ruky a už na obed boli

všetky stromčeky zasadené v zemi. Aj detiská prekvapili a treba ich pochváliť, že všetka štiepka prešla ich rukami a lopatami. Touto cestou sa chceme všetkým, čo prišli pomôcť poďakovať. „Táto výsadba bola zrealizovaná vďaka finančnej podpore Nadácie Ekopolis a spoločnosti Kaufland Slovenská republika v.o.s. v rámci programu

Sadíme budúcnosť.“ Text: FB Statok pod lipou. Ďakujeme manželom Viazankovcom zo Statku pod Lipou za starostlivosť o sad i vypracovanie grantu a zorganizovanie jeho realizácie.

Obecný úrad Bošáca

Zber kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu

Obec Bošáca od 01.01.2024 začína so zberom biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu. Táto povinnosť nám vyplynula zo zákona o odpadoch.

Ako to bude fungovať?

Obyvatelia bytových domov:

Všetky domácnosti dostanú bezplatne jeden 10 l odvetrávací kuchynský košík a certifikované kompostovateľné vrecká na 12 mesiacov. Takto vyprodukovaný kuchynský odpad budú umiestňovať do 120 l hnedých nádob umiestnených na stojiskách pred bytovými domami (359, 356 a 255 a 9, 10 a 11).

Obyvatelia rodinných domov:

Všetky zapojené domácnosti (rodinné domy) dostanú bezodplatne 20 l hnedú zbernú nádobu označenú nálepkou „kuchynský biologicky rozložiteľný odpad“, 10l odvetrávací kuchynský košík a certifikované kompostovateľné vrecká na 12 mesiacov. Takto vyprodukovaný kuchynský odpad budú v čase zberu vykladať pred svoje RD v 20 l hnedých zberných nádobách.

Do nádob na kuchynský odpad patria zvyšky z prípravy jedla. Patria tam napríklad šupky a odrezky z rastlinnej aj živočíšnej stravy, zvyšky vareného jedla a potravín, vrecká z čajov a usadeniny z kávy, škrupiny z vajec, ale aj použité papierové vreckovky.

Kompostovateľné vrecko, naopak, nie je určené na jedlé oleje a tuky, obaly po konzumácii jedál, kávové kapsule ani iné tekuté zložky kuchynského odpadu ako sú polievky, omáčky či mlieko.

Termíny zberu kuchynského BIO odpadu:

Zber kuchynského bioodpadu bude počas celého roka. V období od začiatku marca do konca novembra bude dvakrát do týždňa. V období od začiatku decembra do konca februára bude jedenkrát do týždňa.

Termíny vývozu sú zapracované v zvozvom kalendári odpadov na rok 2024.

Obecný úrad Bošáca

Potok nie je zberný dvor

Nie je tak dávno, čo nám Povodie Váhu vyčistilo a prehĺbilo našu Bošáčku. V letných mesiacoch síce v nej tečie menej vody ako tieklo pred pár rokmi. Koryto je síce hlbšie, ale to neznamená, aby si ho niektorí obyvatelia mylili so zberným dvorom. Je smutný pohľad na tečúcu čistú vodu, keď v nej plávajú staré rozbité plastové kýble, všelijaké staré hrdzavé hrnce, pneumatiky, orezané konáre, vrecia od cementu, bohužiaľ aj plastové obaly od rôznych chemikálií a iné nežiaduce predmety. Uvedomme si, že v tej vode žijú ryby, plávajú divé kačky a iné živočíchy tak ich netrovme. Určite je krajší pohľad na potok, keď voda preteká pomedzi prírodné kamene ako keď sa má predierať pomedzi staré hrdzavé hrnce. Ja viem, teraz je zima, po nej príde jar a s ňou aj jarne upratovanie. Chcel by som požiadať ctených obyvateľov, aby nepotrebné veci v záujme čistej prírody nehádzali do potoka alebo nenechávali tesne vedľa potoka, lebo môže prísť väčšia voda a zoberie tieto predmety so sebou. Na takéto veci je skutočne určený zberný dvor prípadne kovošrot. Chráňme si prírodu, pokiaľ ju máme ako tak čistú.

Marián Kopunec

Z Komisie kultúry, športu a vzdelávania

Rok ubehol ako voda a ja by som sa chcela všetkým poďakovať za dobrovoľnícku prácu pri organizácii podujatí v obci, ktoré spadajú do našej pôsobnosti, teda v oblasti kultúry aj športu. Poďakovanie patrí nielen členom komisie, ale aj ostatným poslancom, ktorí sa zapájajú do tejto činnosti, dobrovoľníkom, či predsedom a členom dobrovoľných organizácií za celoročnú spoluprácu. Som rada, že sa k nám pridali aj nové tváre, viac spoločne pripravujeme všetky aktivity pre Vás, našich spoluobčanov. Budeme radi, ak sa pridáte k nám aj ďalší. Viac rúk, viac zvládnutej práce, viac hláv, viac nových nápadov a postrehov. Opäť hneď začiatkom roka zorganizujeme stretnutie predsedom dobrovoľných organizácií, aby sme si spoločne naplánovali naše podujatia a aktivity a vedeli si tak počas roka navzájom pomôcť.

Veľmi ma teší, že v oblasti vzdelávania sa nám podarilo k začiatku školského roka v riadnom výberovom konaní zvoliť novú

viroaktivitu a zapojili sa do ich realizácie.

Radosť mám aj z nového folklórného krúžku, ktorý sa nám

pani riaditeľku pre našu Spojenú školu Bošáca a škola má tak riadne vedenie. S radosťou sme podporili školské projektové en-

radila folklórny krúžok medzi krúžkovú činnosť školy. Deťom sa venujú obetaví pedagógovia manželia Slavu a Peťa Ježkovic, ktorí vedú aj našu folklórnu skupinu Bosák. Krúžok prebieha v priestoroch kultúrneho domu v Bošáci. Budeme veľmi radi, ak sa postupne zapoja aj ďalšie deti. Rodičia, prídte pozrieť aj s deťmi, možno sa im to zapáči a rozšíria rady mladých a nádejných folkloristov. Pre detičky pripravujeme aj jednotné folklórne oblečenie, ktoré bude obstarané vďaka sponzorským príspevkov. Ale o tom až nabadúce, nebudeme predbiehať.

Na záver by som Vám rada všetkým popriala krásne sviatky vianočné a šťastné vykročenie do nového roka 2024. Buďte všetci zdraví a šťastní.

Tatiana Heliková
predseda komisie

Jednou zo schopností duše človeka, ktorú sme dostali ako vzácny dar od Stvoriteľa, je schopnosť pamätať si. Môže to byť niekedy aj problémom, pre ťaživé spomienky, ale predsa len je rozumné hľadať spôsob, ako si pripomínať, udržiavať v pamäti to dobré a pekné. Takto si pripomínáme niečo každodenne, každý týždeň, mesiac i rok. Aby sme nezabudli!

Aj tento rok je vianočné obdobie pre nás príležitosťou pripomenúť si udalosť, ktorá bola, a v skutočnosti je dodnes, mimoriadnou nielen pre nás kresťanov, ale pre všetkých na tomto svete – prvý viditeľný príchod Božieho Syna Ježiša

Čas vianočný, čas novoročný

Krista v podobe malého dieťaťa. Boha a človeka v jednej osobe, ktorý sa ľuďom na zemi stáva takým blízkym, že dokonca potrebuje intímnu ľudskú pomoc a starostlivosť. Dáva si poslúžiť od človeka, aby neskôr svojou službou človeku ukázal skutočnú hodnotu obety z lásky!

S úprimným srdcom želám všetkým vám, milí obyvatelia a rodáci bošáckej doliny, pre ktorých je tento čas „časom radosti a veselosti“ z oslavy Božieho narodenia, aby ste si túto radosť a veselosť, uchovali vo svojom srdci i na tvári čím dlhšie počas roka 2024! A vám, ktorí máte na toto obdobie možno nie najlepšie spomienky, alebo vám na ňom niečo prekáža prajem, aby ste čím skôr zakúsili a pocítili vo svojom živote uzdravujúcu moc Božieho i Máriinho Syna!

Bošáca, Vianoce 2023
farár Jankovič

*Mt 1,21 Porodiť
syna a dáš Mu
meno Ježiš, lebo
On vyslobodí
svoj ľud z ich
hriechov.*

Keď anjel prišiel k Jozefovi a rozprával mu o dieťati, ktoré mala porodiť Mária, hovoril dve mená Ježiš (Boh je moja spása) a Emanuel (Boh je s nami). Tento Duchom Svätým splodený Syn bol a je Boh, ktorý k nám prišiel ako človek – čo je nevysvetliteľné tajomstvo. Ako sme my ľudia prijali Boha, keď k nám takto prišiel? Od samého začiatku bol život dieťaťa Ježiša v nebezpečenstve. Kráľ Herodes chcel tohto novonarodeného židovského kráľa odstrániť. A keď Pán Ježiš neskôr po svojom krste vo veku 30 rokov začal svoje verejné pôsobenie, vyvolalo to odpor židovskej vládnucej vrstvy. Títo muži nenávideli Ježiša, človeka z neba a spriadali stále nové plány, ako by ho mohli dostať do svojej moci a zabiť. A počas toho času Pán Ježiš uzdravoval chorých, sýtil hladných, miloval tých, ktorých nikto nemiloval, učil nevedomých a robil zá-

zraky medzi svojim ľudom. Skutočne bol Boh s nami. Ježiš – Záchranca musel zomrieť na kríži. Jeho smrť za nás hriešnych ľudí, bola na konci Jeho pozemského života plná utrpenia – a On o tom vedel. Svojou smrťou Ježiš trpel za hriechy všetkých nás, aby nám bolo odpustené, aby sme mohli byť zachránení. Jasle a kríž patria k sebe. Boh sa stal človekom – dieťaťom v jaslách, aby nakoniec za nás zomrel na kríži.

Milí priateľ, nech nachádzaš na cestách Tvojho života Božie znamenia, ktoré ti povedia kam putuješ. Nech nájdeš v sebe odvahu a silu zmeniť smer, keď

viac nebudeš môcť kráčať po vychodených cestách. Požehnané vianočné sviatky a úspešný rok 2024.

Jana Drottnerová
Ev. a. v. farárka

Vianočný koncert

V piatok 8. decembra sme v kultúrnom dome v Bošáci usporiadali Vianočný koncert pre našich spoluobčanov. Na úvod nám zaspievala Nikola Kusendová. Jej vystúpenie tvorili aj vlastné piesne či známa vianočná pesnička Last Christmas, ktorá už neodmysliteľne patrí do slovenských rádií v predvianočnom období. Žiaci našej Spojenej školy nám v krátkych scénkach predstavili zvyky počas predvianočného obdobia. Na záver koncertu sa nám predstavila s krásnymi piesňami folklórna skupina Bosák z Bošáce. Okrem obľúbených bošáckych pesničiek sme si vypočuli aj pekné vianočné skladby. Ďakujeme všetkým účinkujúcim i Vám návštevníkom za účasť.

Tatiana Heliková
predseda Komisie kultúry, športu a
vzdelávania

Mikuláš potešil všetky deti

Všetky malé deti netrpezlivo očakávajú každý rok Mikuláša. Nebolo tomu inak ani tento rok. Mikuláš so svojou družinou prišiel do Bošáce k vianočnému stromčeku v sobotu 9. decembra podvečer. Spreádzali ho anjeličkovia a nechýbali ani čerti. Riadne vystrájali a deti aj pekne pomaľovali uhlím. Detičky dostali od Mikuláša balíček so sladkosťami, občerstvili sa teplým čajom a spokojné sa pobrali so svojimi rodičmi domov. Ďakujeme Mikulášovi a všetkým jeho pomocníkom. Tešíme sa na nich i budúci rok.

Tatiana Heliková
predseda Komisie kultúry, športu a vzdelávania

Tajomstvo medového pečenia

Med je najznámejší, najdôležitejší a najobľúbenejší včelí produkt a odpradávaná je považovaná aj za super potravinu, sladidlo aj liek. Patrí aj medzi obľúbené suroviny, ktoré používajú gazdinky pri pečení a obzvlášť pri tom vianočnom. V

sobotu 2. decembra sme si v kultúrnom dome v Bošáci piekli medové dobroty, zdobili sme medovníčky, upiekli sme si vianočné oplátky aj trubičky.

Deti zdobili medovníčky aj medovníkovu chalúpku. Posedeli sme si pri kávičke, podebatovali o vianočnom pečení. Obdivovali sme krásne práce a techniku zdobenia medovníčiarok. Sú to všetko malé umelecké diela, ktoré si vyžadujú pevnú ruku a kreativitu. Medovníčky však neodmysliteľne patria k vianočným sviatkom a určite nebudú chýbať v žiadnej domácnosti. Ak si netrúfate na tie zdobené bielkovou polevou, stačí ich ozdobiť orechovým jadrom. Rozvoňajú Váš domov.

Tatiana Heliková
predseda Komisie kultúry, športu a
vzdelávania

Liatie olova v múzeu

Na Ondreja sme sa stretli v našom múzeu, aby sme si pripomenuli zvyky našich predkov.

V tento deň sa nesmel šiť – aby nezabíjali hromy, a nesmeli sa požičovať veci.

V zápiskoch Petra Dzuráka sa dozvedáme, že na Ondreja vyzvedali sa nedočkavé dievky na meno budúceho životného partnera a to tým spôsobom, že po západe slnka potriasali ploty za odriekania veršovanej „povedačky“: „Plot'e, plot'e já ťa trasím, svatí Ondrej ja ťa prosím,

daj mi téjto noci znat, skím ja buďem pret oltárom stát.“ V tej noci prisnilo sa aktérke meno manžela „osúdzenca“. Drevené ploty v múzeu i jeho okolí nemáme, tak symbolicky si naše dievčatá potriasli tým susedným kovovým.

Ďalším spôsobom ľúbostnej mágie bolo liatie horúceho olova cez oko kľúča do studenej vody. Podľa odliatku olova do určitého tvaru/predmetu malo dievča vedieť, aké zamestnanie/remeslo bude mať jej nastávajúci. Pri tom odriekali nasledovné: „Ondreju, Ondreju, olovo tebe leju, aby si mi dal znat, keho ja muž

budem mať.“ Liatie olova sa robilo na Ondreja, pretože ten bol patrónom neviest. I my sme si tento zvyk vyskúšali a hneď niekoľkokrát. Z olova sa nám odliali zaujímavé tvary a tak sme sa bavili hádaním, čo nám pripomínajú.

Tatiana Heliková
predseda Komisie kultúry, športu a vzdelávania

Tradície spod Veľkého Lopeníka

Na začiatku roka sa obec Bošáca zapojila do výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci programu Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika. Ako už samotný názov hovorí, išlo o cezhraničnú spoluprácu a tak sme sa rozhodli žiadosť o dotáciu realizovať spolu s našou dlhoročnou partnerskou obcou Březová. Výzva bola zameraná na cestovný ruch a propagáciu kultúrneho a prírodného dedičstva. Za najväčším dedičstvom po našich predkov považujeme práve náš kroj a zvyky, ktoré sú typické pre náš región. A práve zvyky a tradície sa stali hlavnou témou celého projektu Tradície spod Veľkého Lopeníka. Cieľom bolo prostredníctvom výskumu zozbierať, spracovať a uchovať zvyky a tradície nášho prihraničného regiónu. Formou aktívneho zapojenia naučiť ľudí tancovať tradičné tance, obliecť si kroj, vyhotoviť krojovú výšivku, naučiť sa variť tradičné jedlá. Po dlhých mesiacoch čakania, sme dostali skvelú správu v podobe schválenia našej žiadosti. Vďaka tomu sme mohli počas posledných pár mesiacov, pre vás pripraviť mnohé podujatia zamerané na zvyky a tradície nielen Bošáca a Bošáckej doliny, ale aj našej partnerskej obce Březová. Veľkými podujatiami boli „Tradiční pokrmy Bílých Karpat“ na Březovej a Deň ľudových tradícií v Bošáci. Okrem toho sme usporiadali sériu kurzov prípravy tradičných jedál a vyšívania, ktoré sa stretli s veľkým úspechom. Posledným podujatím pre verejnosť bola konferencia, kde sme odprezentovali všetky zvyky a tradície formou prednášok a diskusií s účastníkmi.

Na realizáciu všetkých týchto aktivít sme potrebovali zabezpečiť technické zázemie, kurzy sa tak mohli realizovať v novej kuchyni v kultúrnom dome (tu sme obstarali 4ks pracovných pultov, plynový kotol, smažiacu panvicu, elektrický robot, trojpodlažnú elektrickú pec, 2 ks umývacie stoly, umývačku riadu a 2 ks pomocných pracovných stolov, 2 ks digestorov k spotrebičom). Všetky suroviny na kurzy sú hradené z projektu. Prezentácie na konferencii boli premietané na novom projektore a na novom plátne. Podujatie Deň ľudových tradícií sme mohli realizovať vonku v nových stanoch, pivných setoch. Zaoštarali sme aj doplnenie krojového odevu, v ktorom môžu vystupovať členovia divadelného súboru a folklórnej skupiny Bosák. Výstupom celého projektu je webová stránka www.podlopenikom.eu. Tam nájdete video-recepty, popis zvykov, tradícií, piesní a ďalších zvykov a tradícií. Stránku plánujeme neustále dopĺňať a ak aj vy objavíte u Vás doma, niečo čo by sa k danej téme hodilo,

budeme veľmi radi, ak sa s nami o to podelite.

Na záver zhrnutie celého projektu v číslach. Celkový rozpočet projektu je 128 592,16 Eur. Výška dotácie z Európskej únie (z Európskeho fondu regionálneho rozvoja) je 120 118,05 Eur. Príspevok pre Obec Bošáca je 83 317,09 EUR, pre obec Březová 36 800,96 Eur. Naša spoluúčasť, teda finančné prostriedky, ktoré budeme hradit' z našich

vlastných zdrojov je vo výške 4.385,11 Eur. Všetky aktivity projektu sú už ukončené a teraz náš čaká ten posledný a najdôležitejší krok a to napísanie záverečnej monitorovacej správy a podanie žiadosti o platbu, na prípravu ktorých teraz aktívne pracujeme.

*Mgr. Martina Hulínková
predseda Komisie pre financie, rozpočet
a dotácie*

Slovácke slávnosti vína

a otvorených pamiatok v Uherskom Hradišti sa konali tento rok v termíne 8. - 10. 9. a my sme boli opäť pri tom s kamarátmi z Březovej ako ich host'. Štartovali sme do ulíc mesta v krojovanom sprievode z Vinohradnickej ulice, kde má Mikroregión Bíle Karpaty stanovisko. Folklórna skupina Bosák s našimi krásnymi bošáckymi pesničkami bola súčasťou krojovaného sprievodu mestom, ktorý vyvrcholil na Masarykovom námestí. Tu sa pod veľkým pódium sa skladbou Na konci Bošáci predstavil tisíckam návštevníkov aj Bosák. Následne sa všetci účastníci mikroregiónu presunuli do dvora Slováckeho múzea, kde pokračoval krásny program predstavenia regionálnych zvykov, krojov, spevov, tancov a jedál. I tu Bosák absolvoval úspešne dva spevácke vstupy a okrem ľudového odevu predstavil aj vo dvore múzea piesne z Bošáckej doliny.

Ak máte radi folklór, kroje, dobré víno v spoločnosti milých ľudí, choďte aj

Vy budúci rok pozrite' do Hradišťa. Je to veľký zážitok. Celé mesto žije tradíciami a samozrejme vínom. Ďakujeme obci Březová za príležitosť byť opäť súčasťou

tohto krásneho podujatia a FS Bosák za reprezentáciu obce.

Tatiana Heliková, predseda Komisie kultúry, športu a vzdelávania

Bošáca & Horní Ředice na výlete

V sobotu 23. septembra sme uskutočnili dlho plánovaný spoločný výlet družobných obcí Horní Ředice a Bošáca po trase Mladečské jaskyne – hrad Bouzov – Loštice. Najskôr sme v ranných hodinách navštívili jaskyňu, ktorá sa nachádza v CHKO Litovelské Pomoraví. Odtiaľ sme sa kúsok presunuli na hrad Bouzov, ktorý patrí medzi najznámejšie hrady u našich susedov a slávny sa stal aj vďaka natáčaniu viacerých rozprávok a filmov. Stal sa dejiskom talianskej rozprávky Fantagiro, ale aj českej Arabely. A áno, z tejto hradnej veže Jan Potměšil ako šuster Míra lietel na svojich krídlach v rozprávke O princeznej Jasněnce a létajícím ševci. My sme neskúšali lietat', ale po prehliadke hradu sme si užili nádherný výhľad aj z veže. Odtiaľ sme sa vybrali do Loštíc, kde sme si spoločne posedeli pri obede, káve, pivku,

podebatovali, navštívili múzeum syrečkov s predajňou a niektorí aj zrekonštruovanú pamiatku – synagógu. V podvečerných hodinách sme sa rozlúčili s našimi kamarátmi, ktorí tento výlet naplánovali a pobrali sme sa späť do Bošáca. Už teraz sa tešíme na ďalšie spoločné zážitky, ktoré plánujeme na budúci rok.

*Tatiana Heliková
predseda Komisie kultúry, športu a vzdelávania*

Spoločne v jednom tíme

Slovácka jaternica je jedno z najvydarenejších podujatí Bošáckej doliny. Všade je úžasná vôňa od skorého rána, milovníkom zabíjačky sa slinky zbiehajú už len z tých vôní. A samozrejme je tam aj úžasná atmosféra, na Březovej vždy ešte o niečo lepšia ako v Bohuslaviciach. Tí bratia moraváci to skrátka vedia. Vytvoríť tú atmosféru a vtiahnuť Vás do deja.

Tento rok sa Slovácka jaternica konala v sobotu 2. septembra a my sme tam samozrejme nemohli chýbať. Dostali sme ponuku na spoluprácu s poľnohospodárskym družstvom a tak sme vytvorili

spoločný tím. Pre návštevníkov sme pripravili držkovú polievku, zabíjačkovú kašu so škvarkami a jágerčák. Ponúkali sme jaternice a klobásky z produkcie PD Bošáca ako aj ochutnávku družstevných výrobkov.

Každý tím, tak ako po minulé roky, bol ocenený, hrali a spievali nám folkloristi a organizátori sa o nás veľmi dobre starali. Počasie vyšlo na jednotku, ľudia si pomastili brušká a všetci sme sa spokojní s novými zážitkami podvečer rozišli domov. Poďakovanie patrí všetkým členom spojeného družstva za spoluprácu.

Tatiana Helíková, predsedka Komisie kultúry, športu a vzdelávania

DVOR, ZELENĀJ SA!

Materská škola sa v máji tohto roku zapojila do grantovej výzvy Trenčianskeho samosprávneho kraja a ich projekt: DVOR, ZELENĀJ SA! bol úspešný. Vďaka sume 1.380,-€ mohli spolu s dobrovoľníkmi zrealizovať vlastnú zelenú ideu. Na jeseň vysadilo 20 dobrovoľníkov a 17 detí školskú záhradu okrasnými stromami, ktoré budú prinášať deťom tieň pri hrách i bohatú zásobu listov na jeseň. Okrem nich pribudol

popri novom oplotení zmiešaný živý plot, drobné ovocie ako sú driene, muchovníky, rakytníky, ďalej ovocné stromy jabloní, sliviek, jedna hruška ale i menej rozšírená mandľa, či mišpuľa. Všetka zeleň bola starostlivo vybraná tak, aby prispela k rozvoju prírodovedného poznania našich najmenších. V tesnej blízkosti vstupu do areálu pribudol vyvýšený záhon, do ktorého škôlkari vysadili cibule tulipánov a narcisov. Zvieraciou diverzitu zastupujú v areáli dva hmyzie domčeky a tri kýmldá pre veveryce.

Ostatné aktivity projektu boli zamerané na environmentálne činnosti pre deti a pani učiteľky. Oboje sa podarilo zosúladiť vďaka Inštitútu aplikovanej ekológie – Daphne. Pripravili pre našich najmenších dva zážitkové programy: Pani úroda a Zvieratka v zime, v ktorých škôlkari spoznávajú živú prírodu všetkými zmyslami. V závere jesene sa zúčastnili besedy s pánom poľovníkom, ktorý deti pochválil za vzornú starostlivosť o vtáctvo a veveryce v mrazivých dňoch.

Považujeme za výnimočné, že sa nám podarilo spojiť rodičov a priateľov materskej školy, ktorí s láskou a v súlade so zákonmi a princípmi prírody pomohli dotvoriť školský dvor, za čo sme im i touto veľmi vďační.

„Projekt bol podporený v rámci grantového environmentálneho programu Zelené oči, ktorý tvorí súčasť projektu Zelená župa.“

Všetko najlepšie pani doktorka!

V minulosti na slovenských dedinách boli dôležitými a uznávanými osobami starosta, farár, učiteľ a potom samozrejme lekár.

Ten bol veľmi vzácnou osobou, lebo nie každá dedina mala svojho lekára a často krát keď ho bolo potrebné zavolať k chorému, cestoval za pacientom dlhé hodiny.

Čas však pokročil, doba sa zmodernizovala, no dôležitosť lekárov v našich životoch sa nezmenila. Aj dnes ich je málo. My máme to šťastie, že v Bošáci máme lekárku MUDr. Renátu Ráclavskú, ktorá je tu pre nás už dlhé roky. Stará sa o pacientov vo všetkých obciach našej krásnej Bošáckej doliny.

Naša pani doktorka oslávila krásne životné jubileum. Keď človek sleduje jej pracovné nasadenie, to ako zdoláva náročné turis-

tické pochody a odvážne výstupy do vysokých hôr, musí si povedať, že vek je skutočne len číslo a ona je inšpiráciou a dôkazom pre nás všetkých, že aktívne sa dá žiť aj pri vysokom pracovnom nasadení, či v zrešom veku.

Milá pani doktorka! Aj prostredníctvom nášho obecného časopisu Vám želáme predovšetkým veľa zdravia, šťastia, lásky od Vašich najbližších, spokojných pacientov a veľa cestovateľských zážitkov na Vašich dobrodružných cestách.

redakcia

Staroba má krásnu dušu

Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov vyhlásilo pred viac ako tridsiatimi rokmi 1. október za „Medzinárodný deň starších ľudí“. Vlastne celý mesiac október je venovaný tým skôr narodeným spoluobčanom.

Úcta k starším by mala byť však každodennou samozrejmosťou či už v rodine, v práci, na ulici, v autobuse či vo vlaku. Babičky a dedkovia si zaslúžia našu pozornosť po celý rok. Nájdime si na nich čas, prihovorme sa osamelej susedke, vyčarime úsmev na tvári dedkovi od vedľa. Nezbúdajme na našich starých rodičov a rodičov. Aj my všetci raz budeme starší. Veď staroba sa týka nás všetkých. Taký je kolobeh ľudského života.

V nedeľu 15. októbra sme pre našich seniorov pripravili pri príležitosti ich sviatku v spolupráci so Spojenou školou Bošáca pose-

denie v kultúrnom dome. Po príhovore starostu obce Bc. Jozefa Mihalu všetkých dedkov, bábic, ale aj rodičov potešili deti a žiaci svojim pestrým programom. Deti pripravili pre našich starších spoluobčanov aj výtvarné darčeky v podobe obrázkov, ktoré im na pamiatku odovzdali. Po kultúrnom programe pri občerstvení a v dobrej nálade pokračovalo toto milé popoludnie až do večerných hodín. Ďakujeme za spoluprácu Spojenej školy Bošáca, všetkým organizátorom a našim seniorom želáme pevné zdravie, dni plné slnka, veľa životnej energie a chuti byť aktívnou súčasťou našej dedinskej komunity. Máme Vás radi.

Tatiana Helíková, predsedka Komisie kultúry, športu a vzdelávania

Bošácke hody ako sa patrí

Bošáckymi hodami tento rok žila celé dedina. A tak to má byť. Veď sú najväčším sviatkom v našej obci. Dominanta obce, rímsko-katolícky kostol je zasvätený Nanebovzatiu Panny Márie a tak vždy v polovici augusta, pri príležitosti sviatku tejto madony, sa konajú naše hodové slávnosti. Tento rok to bolo v dňoch 11.-14. 8. 2023.

Pripravili sme pestrý program, ktorý začína v piatok 11. augusta detským bábkovým divadielkom Kocúr v čižmách, vystúpením domácej speváčky Nikoly Kusendovej a megakoncertom kapely Peter Bič Project. Piatkový program vyvrcholil v kultúrnom dome, kde dobrovoľní hasiči zo Zábudíovej organizovali Oldies párty.

Sobotu 12. augusta sme odštartovali detským programom – vystúpila Dúhalka, malých i veľkých zabavili papagáje z Arakava a detičky potešilo aj maľovanie na tvár či detské tetovačky. Popoludní sa konal pre milovníkov dychovky prvý ročník Bošáckeho dychfestu. Postupne vystúpili Srnka band, DH Bučkovanka, HD Březovjané a Boršičanka A.K.

O sprievodné slovo sa postaral Tomáš Vaňo. Veríme, že vystúpenie detskej dychovky Srnka band bolo inšpiratívne aj pre naše deti a mládež a že v hudobnej škole budeme mať časom aj žiakov na dychové nástroje. Večer patril hodovej zábave s HS Rytmus z Novej Bošáče, ktorú pripravili bošácki hasiči. V sobotnej hodovej kuchyni sa varila výborná kapustnica, guláš a bošácke beneshe. Naším kuchárom sa všetko podarilo na jednotku a návštevníci si mohli pomaškrtiť na hodových pochúťkách. Na futbalovom ihrisku v sobotu

odohrali svoj zápas dorastenci OŠK Bošáča. Hostia z Čachtíc vyhrali 3:5. Na tradičný zápas s Limbachom sa vždy priateľsky tešíme, no na trávniku si nič nedarujeme. Tieto hody domáci „starí páni“ vyhrali, tak ako sa na hody doma patrí. Pre kamarátov z Limbachu si naši futbalisti pripravili aj hodové posedenie s tradičným gulášom.

Hodová nedeľa začala vo farskom kostole slávnostnou svätou omšou. V popoludňajšom folklórnom programe účinkovali FS Bosák, FS Dúbrava, Oľga Baričičová a pri-

telia, Martin Repáň, Huncúti, FS Kasanka, Moštenský Pajtáš a CM Pajtáš z Lopenika. Všetci boli skvelí a program sa s prídavkami natiahol až do samého večera. Nálada bola však výborná. Remeselný jarmok aj tento rok ponúkol tradičné výrobky šikovných slovenských majstrov remeselníkov.

Počas programu sme ocenili aj ďalších našich občanov, ktorí sa zaslúžili o rozvoj našej obce a jej reprezentáciu cenou Osobnosť obce. Tento rok si cenu na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva z rúk starostu obce Jozefa Mihalu a podpredsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja Michala Barteka prevzali: Samuel Paučín, Nikola Kusendová, Anna Profjětová, Ján Kraisel, Ján Wittkay, Ján Helík. Starosta obce na základe Štatútu obce Bošáča udelil aj „Cenu starostu obce“ osobnostiam, ktoré sa výrazným spôsobom prispeli k dobrému menu a reprezentácii obce. Ocenenie si prevzali rodák z Bošáče, svetoznámy enológ a vinár Ing. Miroslav Petrech a predseda PD Bošáča Ing. Vladimír Králik.

Vyhodnotili sme aj súťaž o najlepší hodový koláč, vyžre-

bovali sme hodovú tombolu a zablahoželali aj oslávencom – nášmu občanovi, turistovi, hasičovi a dobrovoľníkovi Jarovi Struhárovi k okrúhlej 60tke.

V nedeľnej hodovej kuchyni nechýbal opäť guláš, plnená paprika, repové lokše, gulky a šúlance.

Na futbalovom ihrisku pokračovali zápasy aj v nedeľu. Pripravka prehrala so Záblatím 5:7, žiaci so Slavičínom 4:8 a muži vyhrali nad Vrbovcami 2:0.

Počas soboty i nedele boli prístupné aj sprievodné výstavy. V obecnej úrade výstava Najkrajšie stromy Slovenska z Nadácie Ekopolis a Odboj – SNP v podjavorinskom regióne, vrátane sobotnej prednášky. Otvorené boli i Múzeum Bošáckej doliny s výstavou tradičného ľudového odevu a vo Farskom kostole možnosť prehliadky kostola s odborným výkladom.

Pondelok sme zakončili hodencami s LH Polun na futbalovom ihrisku. Nechýbala kukurica z PD Bošáča a ani už tradičné topeničky. Kolotoče zabávali malých hodárov od štvrtka až do pondelka, kedy poslednou jazdou pre všetkých zdarma zakončili tohtoročnú hodovú púť.

Chceli by sme sa poďakovať všetkým dobrovoľníkom, členom Komisie kultúry, športu a vzdelávania, zamestnancom, poslancom, dobrovoľným organizáciám, ktorí sa prispeli k príprave a zrealizovaniu hodových slávností. Bez Vás by to nešlo, patrí Vám obrovská vďaka za Vašu energiu, obetovaný čas a nasadenie.

Zároveň srdečne ďakujeme našim sponzorom: PD Bošáča, Ferno Slovakia, Generali a Bošácka pálenica.

Toto podujatie bolo realizované aj s finančnou podporou Trenčianskeho samosprávneho kraja. Ďakujeme za podporu. Podujatie Bošácke hody sa uskutočnilo aj vďaka finančnej podpore Nadácie SPP. Ďakujeme za podporu.

*Tatiana Heliková
predseda Komisie kultúry,
športu a vzdelávania*

Obchodníci a živnostníci v minulosti

O tom, že bolo v Bošáci veľa živnostníkov, či už remeselníkov alebo obchodníkov, svedčí aj uvedená fotografia. V dome na Hrubej Strane bol Obchod Pavel Adamovič – so železom, kuchynským riadom a galantným tovarom. V tom istom dome mal strojnú zámočnosť Ján Adamovič. Záber je z augusta 1940. Budova bola asanovaná v roku 2013 a dnes tu nájdeme dom rodiny Mackovej.

Učni u Jána Adamoviča v strojnóm zámočníctve na fotografii stoja pred domom podnikateľa pri hlavnej ceste.

Dlhé roky slúžila na námestí v Bošáci budova obchodu, ktorá počas 20. storočia vymenila mnohých vlastníkov. Do II. svetovej vojny obchod i príľahlý pozemok siahajúci až pod Stráne k židovskému cintorínu, na ktorom sa dnes nachádza časť futbalového ihriska, vlastnil židovský občan menom Moric Donáth. Ten

zásoboval obyvateľov hlavne textilným tovarom. Počas vojny, ktorú neprežil, mu bol majetok arizovaný. Po vojne bol roku 1953 v budove zriadený Družstevný obchodný dom a nakoniec tu Jednota SD Trenčín mala predajňu priemyselného tovaru. V 80-tych rokoch pre zlý stav budovy bola predajňa presunutá inde. V roku 2010 bola budova asanovaná. V súčasnosti v týchto priestoroch nájdeme stavebníu.

Fotografia z interiéru Družstevného obchodného domu z päťdesiatych rokov 20. storočia. Na fotografii vedúci predajne Štefan Habšuda s pani Pavlínou Tinkovou a vedľa váhy sprava stoja Jozefína Sochová, Elena Ochodnícka a Habšudová.

PaedDr. Daniel Bradáč

Aktivity seniorov v Bošáci

Ako ten čas letí. Pred rokom sme slávnostne otvorili Klubovňu Základnej organizácie JDS Bošáca (ZO JDS), ktorá je súčasťou kultúrneho domu v Bošáci. Vtedy som v článku konštatovala, že v roku 2023 nás čaká úprava dvora na relaxáciu seniorov, náročné práce na altánku, jeho zariadenie, chodníky a priebežné kosenie trávniku, atď. Náročné práce perfektne zvládli predovšetkým naši seniori J. Wittkay, J. Brezovák, J. Podhradský, V. Staňák, S. Kusenda, P. Kusenda, V. Vaškovič za finančnej podpory obce. **ĎAKUJEME.**

Vo februári na výročnej členskej schôdzi sme si odhlasovali, že sa v tomto roku budeme stretávať posledný štvrtok v mesiaci. Obyčajne sa nás zide približne dvadsať, pretože nie vždy každému to vyhovuje buď zo zdravotných alebo rodinných dôvodov.

V marci nám pani spisovateľka Mária Pomajbová so spisovateľkou J. Hrkotovou pripravili

literárne pásmo zo života žien a rodín zo súčasnej doby. A vtedy nás obe podnietili k tomu, aby sme sa zamysleli nad životom a vlastne besedovali o ňom aj z nášho pohľadu. V apríli pravidelne chodíme na výstavu Zahradkár v Trenčíne. Každým rokom je výstava obohatená o nové odrody kvetov, liečivých bylín, ovocných stromkov, medových výrobkov atď... Bufet s výborným občerstvením poskytl PD Bošáca. Chutilo nám. Domov sme išli vyzdobeným autobusom s našimi kvetinovými nákupmi.

Naša základná organizácia má už 25 rokov, založil ju učiteľ Mgr. Ján Jurák. Vtedy sme mali vyše 101 členov. Postupne nás prirodzene ubúda. Noví dôchodcovia pridte medzi nás, budete sa môcť zúčastňovať zájazdov, športových aktivít, spoločenských posedení s nami.

V máji sme v menšom počte navštívili Vojenské historické múzeum v Piešťanoch pri le-

tisku. Ach, čo človek vymyslel na ničenie ľudstva. Bohužiaľ svedčí o tom aj súčasná doba. Spolupracujeme so ZO JDS v Bošáckej doline. Predsedníčka ZO JDS Trenčianske Bohuslavice nás pozvala na spoločenské posedenie. V júni nám zabezpečila tréning a potom súťaž v kolkoch, pozýva nás na zájazdy. Ďakujeme predsedníčke Libuši Masarikovej.

Teplé júnové počasie nás vylákalo na prvú opekačku vo dvo-

re klubovne. Druhá opekačka bola meninová v júli a tretia na jeseň. Čo k tomu povedať? No, super.

V septembri každoročne pripravujeme spoločenské posedenie v Kultúrnom dome Zábudšová, na ktoré pozývame zástupcov ostatných ZO JDS z doliny. Boli pozvané prednášateľky s TSK, ktoré nám vysvetlili ako funguje systém IDA - Inteligentná Domáca Asistenka. Je to služba cez internet. Väčšina z

nás chce zostarnúť doma, cítiť sa bezpečne a spokojne. Nemusí odísť do zariadenia sociálnych služieb. Informácie o novej sociálnej službe poskytuje obecný úrad. Počas spoločenského posedenia sme si pochutili na výbornom guláši, ktorý pripravil obetavý tím Betka a Janko Zacharovci. Do spevu nám vyhrával heligónkar Dušan Košnár. Aj takto príjemne sa dá starnúť.

Na štvrtkové stretnutie v októbri bol pozvaný npor. pán Baš. Rozprával nám, akí sú niektorí dôchodcovia neopatrní. Nesmieme veriť telefonátu od cudzej osoby alebo pri stretnutí s cudzou osobou. To sú osoby, ktoré majú úmysel vás okradnúť.

Pracovníci obecného úradu nás informovali, že chcú zlepšiť informačné služby pre občanov priamo domov cez mobil alebo internet, cez komunikačné služby MUNIPOLIS. Na besedu medzi nás bol pozvaný

starosta obce Bc. Jozef Mihala, ktorý po roku jeho náročnej práce starostu nás obsirne informoval, čo všetko sa podarilo urobiť za spolupráce poslancov, občanov a pracovníkov obecného úradu. Čo všetko v budúcom roku ich čaká, ako je oprava chodníkov, dokončenie kompostárne atď. Presnejšie o činnosti bude informovať v decembri v obecnom časopise Prameň.

Príjemná a zaujímavá bola beseda s Ing. Vladimírom Králikom, predsedom PD Bošáca. Ďakujeme za občerstvenie, ktoré nám družstvo pripravilo.

Za organizovanie týchto aktivít ďakujeme nášmu predsedovi ZO JDS Jankovi Wittkayovi.

Do ďalších aktivít v tomto roku, ktoré organizoval obecný úrad, sa zapojili aj naši dôchodcovia, napr. pri akciách s FS Bosák, MDD, Bošáckych hodoch, Miestneho od-

boru Matice slovenskej, Slováckej jaternice atď.

V decembri sa tešíme na posedenie s Mikulášom, pri Vianočnej kapustnici, na Vianočné ozveny, či Slovensko spieva koledy. Čo na záver? V mojom mene, v mene predsedu i členov výboru ZO JDS malý vinš:

Prichádza sviatočný čas, na ktorý sa dlho teší každý z nás.

*Vôňa koláčov vókol sa rozlieha,
Vianočnej nálade každý z nás podlieha
Zabudnime na smútok, zanechajme zvydy,
buďme k sebe milí, dobrí a majme sa radi.
Prišiel čas Vianočný, zvonček tiško cinká,
každému sa splní túžba, aspoň malilinká.
Šťastné a veselé želajme si spolu a potom
spoločne k Štedrovečernému stolu.*

Mgr. Anna Rydzá

Foto: Ján Wittkay

Oslava práce záhradkárov

Vážení čitatelia, dovoľte mi krátky pohľad na prácu organizácie za obdobie od mediáci august 2023.

Dňa 19.8.2023 sa členovia základnej organizácie a ich rodinní príslušníci zúčastnili zájazdu na AGRO-KOMPLEX Nitra. Zájazdu sa zúčastnilo 26 členov s rodinnými príslušníkmi. Za základnú organizáciu sme pripravili vzorkami ovocia a zeleniny na výstavu ovocia a zeleniny ktorú organizoval Okresný výbor SZZ v Novom Meste nad Váhom v rámci novomestského jarmoku. Za vzorky ďakujem pani Ludmile Imrichovej, pani Eve Janušikovej, pani Antónii Moravčíkovej a pánovi Pavlovi Moravčíkovi. Pre členov základnej organizácie sme aj tento rok pripravili malý darček – kalendár záhradkára na rok 2024. Doslova oslavou práce záhradkárov bola výstava ovocia a zeleniny, ktorú naša základná organizácia zrealizovala v spolupráci s obecným úradom v Bošáci v dňoch 7.- 8.10.2023 v

kultúrnom dome v Bošáci. Na výstave sa zúčastnilo 54 vystavovateľov. Drobní pestovatelia opäť dokázali, že sa dá aj v malom doposťovať si zdravé ovocie aj zeleninu. Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým, ktorí prispeli svojimi výpestkami, ako aj všetkým, ktorí sa podieľali na príprave výstavy. Prínosom výstavy bola účasť včelárov z Bošáca a Zemianskeho Podhradia, ktorí nám ukázali, čo všetko je potrebné na výrobu sladkého a kvalitného medu. O tom, ako včielky žijú a pracujú nám pútavo porozprávala študentka Rebeka Krivá. Ďakujem jej za odvalu aj za prezentáciu a želim jej, aby ju tento koníček dlho bavil. Súčasťou výstavy bola prednáška známeho ovocinára Ľudovíta Vašša o starých ovocných odrodách Bielych Karpát. Pán Vašš zodpovedal aj na otázky návštevníkov výstavy a poskytol cenné rady v oblastiach, ktoré našich pestovateľov trápia. Mňa najviac zaujalo ako bojovať s vrtivkou orechovou. Preto som si

niektoré informácie aj dohľadala a rada by som sa o tieto cenné rady podelila s čitateľmi Prameňa. Vrtivka orechová je drobná muška s veľkosťou 4 – 6,4 mm, vajčička sú bielo sfarbené, majú elipsovité tvar a veľkosť 1 mm. Larva škodcu je beznohá, dlhá zhruba 8 – 10 mm. Larvy sa kukli v pôde pod stromami a v štádiu kukly prezimujú. Dospelé možno pozorovať od júla až do augusta, v poľných podmienkach dokážu prežiť až 40 dní. Škodca vytvára jednu generáciu za rok. Škodca je identifikovateľný

ako larva v plodoch alebo ako dospelá muška. K základným príznakom prítomnosti vrtivky orechovej je ščernanie šupky orecha, pretože vrtivka sa touto šupkou živí a jadro orecha sa preto nemôže dostatočne vyvinúť. V boji proti vrtivke sa odporúča odstrániť opadané a napadnuté plody a najlepšie spáliť. Po jesennom opade listov sa odporúča dôkladná likvidácia všetkých opadaných častí stromu. A keďže larvy prežívajú v zemi odporúča sa mechanická kultivácia pôdy napr. porýľovaním pod stro-

mom, a to aj opakovane napr. na jeseňa a na jar. Najneskôr v máji sa odporúča zakryť zem pod orechom fóliou resp. netkanou textíliou, čím sa zabráni vyleteniu vyliahnutých jedincov z pôdy na strom. V priebehu sezóny sa odporúča do koruny stromov inštalovať žlté lepové dosky - lapače, ktoré svojou farbou lákajú škodcu, okolo 5 ks podľa veľkosti koruny. Tieto je potrebné vymieňať približne každé 2-3 týždne a ponechať minimálne do začiatku septembra. Ďalšou možnosťou ako zabrániť vylezeniu lariev je nasadiť tzv. parazitické hlístice. Parazitické hlístice sú určené proti pôdnym škodcom, atakujú viac ako 200 pôdných škodcov. Ideálne riešenie je postriekať alebo poliať pôdu pod korunou stromov ešte na začiatku jari, keď teplota pôdy dosiahne 15 stupňov C parazitickými hlísticami Steinernema feltiare / produkt Entonem/. Tieto atakujú prezimujúce larvy ešte v pôde a tým nedôjde k množeniu a ničeniu plodov orecha.

Ďalšia možnosť je chemická ochrana. Chemická ochrana je zameraná na likvidáciu dospelcov, teda už mušiek ešte pred nakladením vajčiek. S chemickou ochranou

je potrebné začať začiatkom júla, najneskôr okolo 15.7. a v 7-14 dňových intervaloch ju opakovať do doby asi mesiac pred zberom. Posledné ošetrenie sa odporúča pre skoršie dozrievajúce odrody okolo 25. augusta. Vajička nakladené po tomto termíne už nemajú dostatok času na

vyvinutie a spôsobenie škody. Profesor Hričovský vždy pripomína aké dôležité sú pre človeka orechy a odporúča konzumovať orechy denne. Aj pán Vašš zdôraznil, že orechy v našom regióne by bolo ťažké niečím nahradiť. Preto musíme orechy pred vrtivkou zachrániť. Pustíme sa už teraz do boja s vrtivkou orechovou! Napríklad porýľovaním pôdy pod orechmi!

Z aktivít na rok 2024 je zatiaľ známy termín 28. ročníka záhradkárskych veľtrhu ZÁHRADKÁR 2024, ktorý sa uskutoční v dňoch 10. až 14. apríla 2024 na letisku v Trenčíne. O ďalších akciách, ktoré zastrešuje a odporúča republikový výbor SZZ budeme členov informovať na výročnej členskej schôdzi, predpokladaný termín schôdze - v marci 2024. Republikový výbor SZZ pre rok 2024 pripravuje už 17. ročník výtvarnej súťaže pre deti a mládež na tému „Môj sen o záhrade“. Termín na odovzdanie súťažných prác je 25.3.2024. Začiatkom roka

2024 by som sa rada k tejto téme stretla s vedením školy aby sme si bližšie upresnili podmienky súťaže. Z minulých ročníkov máme skúsenosti ako deti krásne maľujú, preto verím, že si nenechajú ujsť príležitosť ani budúci rok. Pre školskú mládež je tiež určená vedomostná súťaž „Mladý záhradkár“, ktorá bude v roku 2024 prebiehať na úrovni okresu. O termíne budeme základnú školu včas informovať, predpokladaný termín je máj 2024.

Členovia aj nečlenovia môžu sledovať dianie v SZZ na stránke www.zvazzahradkarov.sk. Nájdu tu novinky z ovocinárstva a pestovania plodín, aktuality, poradne, či výhody pre členov.

Všetkým čitateľom Prameňa želim príjemné prežitie vianočných sviatkov, do roku 2024 veľa zdravia, priaznivé počasie a bohatú úrodu a taktiež aby sa nám vydarili naplánované akcie čo najlepšie.

Ing. Viera Kozicová,
predseda ZO SZZ

Bošáci matičiari ocenení

Rok 2023 je rokom, v ktorom si Matica slovenská pripomína významné dejinné udalosti a v neposlednom rade významné osobnosti našich národných dejín. Rok 2023 vyhlásila za ROK MATICE SLOVENSKEJ.

Krajská rada Matice slovenskej Trenčianskeho kraja (KR MS TSK) a Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne (TNOS) pripravili Vernisáž-putovnú výstavu MS, pripomínajúcu na štrnástich paneloch, 160 rokov Matice slovenskej. Verejnosť bola sprístupnená vo vestibule TSK v Trenčíne od 3. do 17. októbra 2023. Vernisáž sa uskutočnila pod záštitou Ing. Jaroslava Bašku, predsedu TSK a poslancu NR SR. Vo svojom príhovore vyzdvihol miesto našej najstaršej národnej, kultúrnej a vedeckej ustanovizne v živote Slovákov a Slovenska. Ako povedal: „Pripomínať

a zdôrazňovať jej nezastupiteľné miesto, hlavne mladej generácii.“

Z vestibulu sa účastníci podujatia presunuli do kongresovej sály, na prednášku predsedu MS JUDr. Mariána Gešpera (predpoludním bola pre školy, otvorená básňou Jaroslava Reznika Matici). Po prednáške moderátorka Janka Poláková, členka KR MS TSK, prítomných privítala, citujem: „Pripomínam, že rok 2023 je aj rokom Odkazu štúrovskej generácie – konkrétne Dvestoročnice generácie štúrovcov. Spomeniem ešte Literámu súťaž Jozefa Branckého Studňa sa tajne sa daž-

d'om zhovára, tento rok je to už 31. ročník. Súťaž vznikla na pôde MO MS v Trenčíne v roku 1992 – keď bolo 30 rokov od jeho úmrtia. V tomto roku je tematická oblasť Mlčanie kameňa – pripomenieme ňou 170. výročie úmrtia Adely Ostrolúckej. Osudovej priateľky a lásky L. Štúra.“ Po privítaní nasledoval slávnostný program s hudobným vstupom speváckej skupiny STUDIENKA v doprovide harmonikára Jaroslava Surovského, predsedu MO MS Chocholná-Velčice. Prijemným bodom programu, bolo odovzdávanie pamätných listov členom Matice slovenskej za aktívnu činnosť s miestnou, krajskou, celoslovenskou pôsobnosťou a pri naplnení matičnej činnosti. Pamätné listy odovzdával predseda MS Marián Gešper s riaditeľom DMS v Prievidzi Bc. Vlastimilom Uhlárom a predsedníčkou KR MS TSK. Medzi ocenenými boli aj naši traja matičiari: Mgr. Anna Rýdza, Ing. Ľudmila Radošová a Ing. Stanislav Zamec. Blahoželáme.

Žofia Hrančová, foto: TNOS Trenčín

Slávnostná svätá omša pri kaplnke

Dňa 15. septembra 2023 sa o 15-tej hodine v Zabudíšovej konala pri kaplnke Sedembolestnej Panny Márie slávnostná hodová sv. omša. Slávnosť celebroid Mons. František Rábek, biskup a vojenský ordinár, ktorý prišiel spolu s našimi veriacimi zdieľať tento sviatočný deň na pozvanie Vdp. Richarda Jankoviča, p. farára

z Bošáče. Za bohatej účasti farníkov z Bošáče i okolia Mons. Rábek zdôraznil význam takýchto sv. omší na odľahlých miestach pri kaplnkách a križoch. Treba spomenúť veľkú súdržnosť veriacich, ktorí sa v krátkom čase podujali na zaobstaranie obetných darov pripravených z lásky od našich domácich výrobcov a taktiež vďaka patrí za kvetinovú výzdobu, ktorú pripravila D. Mošková, či ostatným za ozvučenie a celkové dôstojné zabezpečenie tejto peknej slávnosti. Po skončení sv. omše boli všetci veriaci pozvaní do miestneho kultúrneho domu, kde bolo pripravené bohaté občerstvenie v podobe koláčov, chlebičkov, pagáčikov, zákuskov a chutného gulášu. Za čo patrí veľká vďaka

všetkým gazdinkám zo Zabudíšovej či trom kuchárom: Šimonovi s rodinou, Lubošovi a Peťovi a rodine Morongovej, ktorí sa postarali o uvarenie gulášu. Pre prítomných bola okrem občerstvenia pripravená prezentácia o Zabudíšovej, jej pamiatkach a taktiež stromoch roka. Peťovi Morongovi a V. Potočnému ďakujeme za technické zabezpečenie. Prezentáciu komentoval J. Horečný a manželka Maruškovci. Na záver bola p. biskupovi odovzdaná kniha „Do okien Zabudíšovej“, ktorú napísala naša rodáčka L. Radošová. Knihu odovzdal pán starosta obce Bošáca Bc. Jozef Mihala, ktorému patrí vďaka aj za materiálnu pomoc. Vo výbornej priateľskej atmosfére sme pobudli až do večerných hodín.

Zabudíšovské hody

V nedeľu 17. septembra 2023 o.z. Naša Zabudíšová v spolupráci s obcou Bošáca usporiadali 8. ročník Zabudíšovských hodov.

Krásne počasie prilákalo na toto podujatie veľa priaznivcov dobrého spevu a muziky. Po úvodnej piesni „Slovensko moje, otcina moja“ to hudobná skupina Rytmus z Novej Bošáče „rozbalila“ a odohrala niekoľko výborných

hudobných kôl, kedy sa zabávala a tancovala staršia aj mladšia generácia. Folklorný súbor Bosák z Bošáče svojimi krásnymi piesňami z rodného kraja potešil nie len fanúšikov ľudovej hudby. Sme radi, že s FS Bosák vystúpil aj mladý spevácky talent zo Zabudíšovej, Tomáš Hojsík. Neskôr nám zmes nádherných piesní priniesol Janko Žabčík so svojou družinou heligonkárov, Jankom Krajčovicom, Milanom Kyselicom, Jarkom Zámečníkom a pridala sa aj členka FS Bosák a Ivanka Oprchalová s ozembuchom. Ozdobou hudobného programu bol 10 ročný Marek Lukáč z „Podpoľania“, ktorý svojim cifrovaním po gombíkoch heligonky a ťahavým spevom „nahnal“ mnohým z nás zimomriavky. Helenka Vrtichová „Diridonda“ svojim šarmom a známymi piesňami roztleskala divákov. Počas programu sme si zaspomínali aj na rodákov, ktorí nás navždy opustili, privítali sme novonarodené deti a zagratalovali jubilantom. Pán starosta Bc. Jožko Mihala pozorne sledoval celý program a podieľal sa aj na odmeňovaní. Zároveň mu patrí poďakovanie

za materiálnu a finančnú pomoc pri organizácii. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí pomáhali pri varení gulášu, slivkových gulí, klobások. Poďakovanie patrí taktiež našim výčapníkom, ktorí sa počas dňa nezastavili. Rodine Potočnej ďakujeme za ochotu voziť detičky na koníkoch, čím im zaiste urobili veľkú radosť. Za výzdobu patrí poďakovanie Jarke Horečnej st. a Renátke Šamákovéj. Za zaobstaranie balíkov slamy ďakujeme Lubošovi a Adamovi Kubovi. Ceníme si taktiež záujem remeselníkov a predajcov. Vďaka nim ste si mohli zakúpiť ručne vyrobenú keramiku od rodiny Chalányovej, výrobky z prírodných materiálov a ľevandule od Z. Adamátovej, krásne sviečky z vosku od A.

Kuba, výbornú kávičku v pojazdnej kaviarničke Zmkô, či chutné domáce drienkové džemy a oblátky s motívom hodov. V neposlednom rade patrí veľké ďakujem všetkým, ktorí nás prišli podporiť a zabávali sa vo veselej hodovej atmosfére, mnohí až do večerných hodín. Veríme, že sa na hodovej slávnosti stretne opäť o rok.

Po stopách Jožka Malca

1. októbra 2023 sme zorganizovali už 12. ročník turistického pochodu na počesť kamaráta a milovníka prírody Jožka Malca. V počte 41 turistov sme v ranných hodinách nasadli do autobusu p. Ženžláka a vybrali sa do oblasti Brúne. Po minúte ticha sme sa vybrali v ústrety strmému výstupu na Sokolí kameň 696 m.n.m., no odmenou nám po niekoľkých kilometroch boli krásne výhľady na okolitú krajinu. Po malej prestávke sme už kráčali „moravskou hranicou“ k Machnáču 771 m.n.m. najvyššiemu vrchu obce Drietoma. Tu sme si pod nám dobre známym dvojkřížom zaspievali pieseň na Machnáči a po spoločnej foto sme sa vydali obdivujúc v ideálnom počasí krásne pasienky a kravičky až na Kykulu a odtiaľ sme vyšliapali už len kúsok k horskej chate Vyškovec. Tu sme si dopriali zaslúžený odpočinok a doplnenie energie v podobe dobrého obedu, voňavej kávy či pivka. Odtiaľ sme sa po žltej značke vybrali späť na Zabudišovú. Sme radi, že nám vyšlo počasie a mohli sme spoločne s turistami absolvovať túto peknú spomienkovú turistiku. Veríme, že sa viacerým páčilo. Ďakujeme a tešíme sa, že sa o rok vidíme na novej turistickej trase.

Stretnutie turistov a rodákov na Dúžniku

V sobotu 14. októbra 2023 sa uskutočnil 9. ročník turistického pochodu „Stretnutie rodákov a turistov na Dúžniku“. Ráno o 9-tej hodine sa na Zabudišovej stretlo 50 turistov aby sa vybrali na 14 kilometrovú trasu s cieľom navštíviť zaniknuté osady Barošová a Dúžniky. Počasie nám prišlo a za pekného jesenného dňa trasu poľahky zvládli deti i starší. Spoločne sme si oddýchli a zaspomínali pri jedinom pôvodom dome v osade Dúžniky, ktorý pred 100 rokmi postavil pán Š. Matejčík. Dnes je dom v dobrom stave, nakoľko sa oň dobre stará nový majiteľ MUDr. Horák z Liberca. V osade Barošová sme mohli vidieť z troch pôvodných domov už iba náznaky základov. Po návrate okolo 14:30 hod. nás čakal chutný guláš, ktorí nám uvarili manželka Zacharoví, ešte raz veľmi pekne ďakujeme. Pripravený bol i výčap, ktorý obsluhoval P. Oprchal, či chutné koláčiky od J. Horečnej a ďalších. Prišiel medzi nás i harmonikár J. Mitana, ktorý nám zahral na ľudovú nôtu a radi sme si spoločne zaspievali. Na budúci rok bude

100 výročie založenia osady Dúžniky. Už teraz všetkých srdečne pozývame.

Zabudišovská vrchárska časovka

22. októbra sa uskutočnil za príjemného počasía už 11. ročník Zabudišovskej vrchárskej časovky. Po 10 ročníkoch má toto cyklistické podujatie nového organizátora. Dlhoročný usporiadateľ Juraj Moško totiž odovzdal štafetu Peťovi Ondrisovi, taktiež výbornému cyklistovi, ktorý to po organizačnej stránke výborne zvládol. Na štart sa postavilo 32 pretekárov, z toho 26 mužov a 6 žien. V hlavnej kategórii mužov vyhral M. Vančo z Piešťan z časom 7:25 pred R. Rehorem z Trnavy a M. Burianom z Chocholnej – Veľčice. U žien zvíťazila S. Kállay zo Soblahova s časom 10:06 pred A. Cibikovou z Púchova a L. Gracikovou z Nového Mesta n/V. Najrýchlejší domáci pretekári zo Zabudišovej bol R. Holička ml. s časom 10:11 a kategóriu „Najlepší pretekár Bošáckej doliny“ obsadil známy pretekár J. Kopunec s časom 9:26. Súťažilo sa taktiež v dvoch detských kategóriách a to do 6 rokov a kategória dorast. Chceme vyzdvihnúť všetky šikovné deti a špeciálne mládežníkov zo Zabudišovej a Bošáckej doliny, ktorí absolvovali celý pretek spolu s dospelými pretekármi. Na záver nechýbala bohatá tombola a občerstvenie pre súťažiacich. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí pomáhali akýmkoľvek spôsobom pri príprave a úspešnom priebehu pretekov a taktiež všetkým pretekárom a takisto povzbudzujúcim. Veríme, že sa stretneme ešte v hojnejšom počte na 12. ročníku. Veď aj tento ročník ukázal, že nám vyrastá šikovná nová generácia cyklistov.

Pozvánka na podujatia v Zabudišovej:

- * 23.12. Rozsvietenie jedličky a zapálenie 4. adventnej sviece. (Začiatok: 16:00 hod. „pri Kríži“, presun na Barinu/Otoč – rozsvietenie stromčeka a menšie pohostenie s vianočným punčom)
  - * 26.12. ŠTEFANSKÝ POCHOD NA MIKULČIN VRCH
  - * 31.12. SILVESTER v Zabudišovej, KD Zabudišová
- viac informácií nájdete na: facebooku/ Naša Zabudišová

Text a fotografie: o.z. Naša Zabudišová

Zabudišová ožila hasičským športom

V sobotu dňa 9.9.2023 sa uskutočnila na ihrisku na Zabudišovej pohárová súťaž O pohár starostov Bošáckej doliny v hasičskom športe. V tomto roku si DHZ Zabudišová pripomína 70. výročie svojho vzniku, v súčasnosti má 56 činných členov, je vybudovaná nová hasičská zbrojnica, pri výstavbe ktorej bolo členmi odpracovaných vyše 3500 brigádnických hodín. Súťaže sa zúčastnilo 8 hasičských družstiev mužov – Zabudišová, Bošáca, Nová Bošáca, Z. Podhradie, T. Bohuslavice, Cetuna, Bučkovec a Vrzávka, jedno ženské družstvo z Bošáca a dve družstvá detí zo Z. Podhradia a Novej Bošáca. Víťazom v kategórii muži sa stala Bošáca s časom v hasičskom útoku 15,25 sek., pred Zabudišovou s časom 15,47 sek. a T. Bohuslavcami s časom 15,57 sek. Na štvrtom mieste bolo Z. Podhradie s časom 18,21 sek. a na piatom mieste Nová Bošáca s časom 22,23 sek. Hostia mimo našej doliny boli hodnotení samostatne. Ženy z Bošáca dosiahli čas 22,65 sek. U detí zvíťazilo Zem. Podhradie s časom 23,52 sek. pred Novou Bošácou s časom 27,38 sek. Pre súťažiacich a návštevníkov pripravili zabudišovania bohaté občerstvenie, pre deti rôzne atrakcie, počasie vyšlo na jednotku, a tak odišli všetci z tejto krásnej akcie spokojní. Poďakovanie patrí všetkým členom DHZ Zabudišová za úspešné zvládnutie organizácie tohto podujatia, ZO Mikroregión Bošáčka za finančnú podporu a nakoniec aj rozhodcom, ktorí hodnotili spolu 22 hasičských útokov.

Ing. Jaroslav Struhár,
predseda DHZ Zabudišová

Pozvánka

Turisti zo Zabudišovej pozývajú Všetkých priaznivcov turistiky na obľúbený už 39. ročník tradičného vianočného Štefanského turistického pochodu na Mikulčin Vrch a Veľký Lopeník. Trasa: Zabudišová – Kykula – Vyškovec -Mikulčin Vrch - Veľký Lopeník - Nová Bošáca – Španie - Zabudišová. Zraz účastníkov je o 8:00 hod. na Zabudišovej - Barine. Dĺžka trasy po značených turistických chodníkoch s cieľom na Zabudišovej je 28 km, s cieľom v Novej Bošáci 22 km, odkiaľ odchádzajú o 17:00 hod. autobusové spoje do Nového Mesta n/V a Trenčína. Veríme, že už na štarte nás privíta prave zimné počasie, čo znásobí radosť z turistiky. Tešíme sa na Vašu účasť. Zimnej turistike zdar,

Ing. Jaroslav Struhár

Presne ako spieva známy český pesničkár, život na dvoch kolesách sa točí neprestajne ďalej. Podme si spolu pripomenúť, čo významné sa udialo za uplynulý rok v údolí rieky Bošáčky.

Otváračka nadštandardnej pumptracovej dráhy v Trenčianskych Bohuslaviciach pri ihrisku bol nesporne počín roka. Zúčastnení mohli popri občerstvení a kultúrnej vložke na vlastnej pneu vyskúšať úvodnú školu jazdenia pod drobnohľadom skúsených lektorov. Ako súčasť podujatia bola aj 10 km rodinná cyklojazda okolo Hájnice spájajúca obce v Mikroregióne. Cieľom bolo poukázať na možnosti prepojenia okruhu Bošáca/Tr.Bohuslavice/Štvrtok/Haluzice/Bošáca pre bicykle, po dopravne málo rušných komunikáciách.

Kto by nechcel cyklotrasy aj u nás? Ich využitie pre cestovný ruch, cyklotransportu a rekreáciu je nespochybniteľný! Na tom sa zhodujú všetci cyklisti, ale aj dotknutí zástupcovia samospráv. Prostriedky na realizáciu treba hľadať z výziev a fondov, ale z participácie „lokálnych hráčov“. Prvou fázou by mohlo byť napojenie na jestvujúcu

„Stále dál se šlape na pedál“

vážsku cyklomagistrálu, druhou, prepojenie Bošáca a Tr. Bohuslavíc. Finančne a administratívne náročná sa ukazuje variantu popri hlavnej ceste. Vhodnou alternatívou by mohlo byť využitie jestvujúcej poľnohospodárskej komunikácie, poza po-

tok, aj pre účely cyklotransportu a rekreácie. Podstatná je však vôľa a ochota pri riešení projektov.

Svetový pelotón sa prehnal Bošácou ako letná búrka v jedno septembrové dopoludnie. Takmer dve stovky eliných pretekárov na trase 67,1 Okolo Slovenska. Nebýva pravidlom „že naša obec býva dejiskom najväčšej cyklistickej udalosti v krajine, preto do budúcnosti by bolo dobré zvážiť možné prínosy pre obyvateľov obce, nielen rozsiahle dopravné obmedzenia.

Výbornou správou je znovuzrodenie Zabudišovskej vrchárskej časovky. O tom ako si počínali malí aj veľkí pretekári s miestnym už legendárnym stúpaním, ale aj to, ako sa úlohy organizátora zhostil cyklista a zabudišovčan-pedálar Peter Ondris sa dočítate v príspevku o. z. Naša Zabudišová. Vďaka patri všetkým, ktorí svojou trochou pomohli.

Pokojné prežitie vianočných sviatkov a veľa šťastných kilometrov.

Juraj Moško
Foto@misogabor

17. novembra,

pri príležitosti 34. výročia Nežnej revolúcie, sa na Zabudišovej konal lampiónový sprievod. Pochodujúce farebné svetielka si to v dlhom rade namierili do lesa v Kolkovom, statočne sa predierajú tmou a sychravým jesenným počasím. O to viac potom ocenili teplo pecok v zabudišovskom kultúrnom dome. Tu sa pokračovalo v rozhovoroch pri čaji, varenom víne, wafliach a palacinkách s plnkami od výmyslu sveta, ktorými kamaráti obohatili občerstvenie.

Som vďaka za Nežnú revolúciu, ktorú si Slovenská republika pripomína štátnym sviatkom s názvom Deň boja za slobodu a demokraciu a my na Zabudišovej lampiónovým sprievodom. Ako sa ukazuje, tento boj stále treba viesť. Naša krajina má ešte dlhú cestu k dobre spravovanému štátu, ale stále ju máme v našich rukách. Pracujme na tom, aby to tak zostalo, nie je to samozrejme.

Silvia Potočná

V kráľovstve majstra rizlingov

Miro Petrech je nesmierny charizmatičký pán, v spoločnosti ktorého sa cítite výnimočne. Napriek svojim svetovým úspechom zostáva skromným a pokorným človekom, vyznávajúc lásku a úctu k pôde a prírode, k svojmu rodisku i k ľuďom, s ktorými sa denne pri svojej práci stretáva.

Má priam neveriteľný všeobecný rozhľad a jeho rozprávanie je vždy pútavé a okorené typickým petrechovským humorom. Keď však začne rozprávať o víne, zmení sa jeho pohľad, v očiach mu žiaria malé iskričky ako hviezdy nočnej oblohy, ktoré strážia vinice v Mužli. Veď víno, je jeho celoživotná láska. Pivnica v Château Belá má už roky len jediného majiteľa kľúča od vstupných dverí. Už pri dverách Vás víta omamná typická vôňa a keď vstúpite dolu do podzemia po dlhých dre-

ných schodoch, ocitnete sa v stovkách rokov starej pivnici, kde je kráľovstvo majstra Rizlingov. Po ľavej strane sa týčia vyblýskané antikorové sudy a po pravici tie drevené. Neskôr sa dozvedáme, že v tých tradičných je červené víno a v tých novších zase biele. Dostávame pokyn, aby sme sa postavili okolo veľkého dubového stola. Naš hostiteľ zasvieti obhorené sviečky na kovových svietnikoch, rozdá poháre a začína rozprávať o spracovaní i skladovaní vína. A pritom ulieva degustačné vzorky tých najlepších slovenských vín. O každom z nich sa dozvieme, aký má obsah alkoholu, kyselín a zvyškového cukru a kedy bolo oberané hrozno. Svieže Veltlínske zelené a elegantné Rulandské šedé. Máme tú česť a degustujeme aj dlho skúšanú Breslavu, ktorú spoločne s výnimočnou slovenskou šľachtiteľkou Dorotou Pospíšilovou vďaka usilovnosti a vytrvalosti, pretlačili medzi uznané slovenské odrody. A ako dobre, že sa im to podarilo. Veď ročník 2017 bol tak úžasný, že na svetovej súťaži v

Chile bola Breslava, ako vo svete neznáme víno, spomedzi 1700 vzoriek najúspešnejším vínom súťaže a získala veľkú zlatú medailu. Je taká zvláštna, s harmonickým vyvážením kyselín a zvyškového cukru, svieža a pritom lahodná. Nečudo, že vo svete tak uchvátila. Samostatnou kapitolou sú rislingy. Veď nie nadarmo sa Mirovi hovorí ako o kráľovi slovenského a ja si trúfam povedať, že i svetového rislingu. A tak degustujeme. Čo ročník, to výnimočná a iná chuť, iná omamná vôňa citrusov, medu i lipového kvetu. Nikdy som si nemyslela, že v podstate rovnaký druh vína, môže mať toľko úžasných podôb. Ach, a tie farby. Od jemnej svetlo žltej až po tmavú zlatú medovú. Vzoriek je toľko, že keby sa nás majster spýtal späťne, určite ani jeden z nás, by nevedel povedať, ktorá mu vlastne chutila najviac. Všetky sú niečím výnimočné. Atmosféra graduje, pijeme skutočné skvosty a blížime sa k záveru degustácie. Z toľkých úžasných chutí sa nám začína motať hlava a už nás ani nenapadá, čo by mohlo ešte prísť. Vravím, už tomu chýba len tá povestná čerešnička na torte. Slávny Risling rýnsky z roku 2001. Majster vraví, to nie a návrh zamietam. Ten neotvorím, to je už iba na veľmi výnimočné príležitosti. Po malej podpichovacej debata sa stráca v

útrobach svojho kráľovstva a niekde z tajného priečinku pivnice prináša fľašku skutočného pokladu. Krásna medová farba, omamná vôňa, hustá konzistencia a výnimočne lahodná chuť. To je on. Rizling, ktorý svetovo uznávaný degustátor Robert Parker ohodnotil 94 bodmi, udelil mu veľkú zlatú medailu a vyniesol Mira Petrecha na začiatku 21. storočia medzi legendy vína. Moji kolegovia vravia, Vy ste majster neveriteľný. A on odpovedá, to nie ja, to príroda! Víno je jej dielo a ja jej iba sekundujem. Vraví, že nepozná vinohradníka, ktorý urobí zo zlého hrozna dobré víno, ale pozná takých, ktorí z dobrého hrozna urobia zlé víno.

Toto je legenda slovenského vína. Človek s veľkým srdcom a pevne stanovenými hodnotami, ktorých sa drží celý život. Bošáčan, ktorý zanecháva výnimočnú stopu nielen vo vinárskom svete. Mirko vraví, že miluje svoju robotu. Aj keď už má 79 rokov, má rázny krok a kopec odhodlania. Denne chodí do pivnice a raz za týždeň aj do vinohradu, o ktorý sa stará už jeho nástupca. My odchádzame z Belej s neveriteľným zážitkom, na ktorý budeme spomínať veľmi dlho, dovolím si povedať, že bude patriť medzi nezabudnuteľné. Také, čo sú na celý život. Ďakujeme za pozvanie. Ďakujeme

za zážitok.

Každý z nás dostáva darček ako inak vínko a ešte aj koňak špeciálnej Mirkovej edície. A každý z nás rozmýšľa, pri akej výnimočnej príležitosti ich otvorí.

Tatiana Heliková
predseda Komisie kultúry,
športu a vzdelávania

Kto je Miroslav Petrech?

Vinár, enológ, degustátor. Pochádza z Bošáca, kde sa narodil 11. novembra 1944 ako najmladší z ôsmich súrodencov. Keď išiel do Modry na strednú vinohradnícko – ovocinársku školu, chcel byť ovocinár, nie vinár. Počas štúdií ho však nadchlo vinárstvo a tak pokračoval ďalej a vyštudoval Vinohradnícku fakultu Vysokkej školy poľnohospodárskej v Brne - Ledniciach u profesora Viléma Krausa a absolvoval aj ročnú stáž v Rakúsku u popredných vinohradníkov.

A tak nie je prekvapením, že po vyštudovaní vysokej školy sa stali vinohrady jeho celoživotnou profesnou púťou a víno veľkou vášňou. Najskôr pracoval ako agronóm v Poľnohospodárskom družstve Mužla, neskôr vo vlastnom podniku a vo vychýrenej pivnici Château Belá.

Miroslav Petrech je prvým a dodnes jediným vinárom z Česka a Slovenska, ktorý získal prestížne medzinárodné ocenenie Roberta Parkera, americkej degustátorskej ikony. Ocenenie, pred ktorým majú rešpekt aj najväčšie vinárske domy, získal v roku 2003 za svoj Rizling rýnsky, ročník 2001, a tým ukázal celému svetu mimoriadny potenciál slovenských vín. Od zrodu slávneho rizlingu už uplynulo 20 rokov, ale ešte nikomu zo

slovenských vinárov sa nepodarilo pritiahnúť pozornosť sveta k svojmu vínu tak ako jemu. V roku 2021 v najtvrdšej medzinárodnej konkurencii opäť potvrdil, že patrí k svetovej elite. Na najvýznamnejšej súťaži vín a destilátov v Latinskej Amerike Catad' Or World Wine Awards získala jeho Breslava ročník 2019 najvyššie hodnotenie spomedzi 1700 zúčastnených vín a celkovo najvyššie hodnotenie v rámci zahraničných vín v súťaži. Vinár dozrieva spolu s vínom a platí to aj o práci a víne Miroslava Petrecha. Napokon, takmer polstoročie poctivej práce vo vinohrade nad obcou Mužla a Pivnici Château Belá ho naučilo trpezlivosti, vycibrillo skúsenosti a znalosti zrelého vinára, ktorý právom patrí medzi slovenskú vinársku elitu. Stal sa legendou slovenského rizlingu a jednou z najvýraznejších postáv moderného slovenského vína.

New York, Tokio, Hongkong, Dillí, Rio de Janeiro, Viedeň, Paríž, Londýn, Rím, Berlín či Štokholm - vína zo Château Belá ponúkajú prestížne reštaurácie v tých najväčších svetových metropolách a tak označenie „kráľ rizlingov“ pri mene Miroslava Petrecha vôbec nie je nadnesené.

Za svoju celoživotnú prácu vo vinohradoch bol Ing. Miroslav Petrech ocenený v apríli roku 2023 na Vinšpacírke, kde mu udelili cenu za prínos šľachtenia slovenských odrôd, najmä odrody Breslava a mimoriadny úspech slovenského rizlingu vo svetovom hodnotení vín.

Za celoživotnú prácu a šírenie dobrého mena rodnej obce, ho počas Bošáckych hodov ocenila aj rodná obec Bošáca „Cenu starostu obce“.

Zdroj informácií: archív
rodiny Petrechovej, www.
bbonline.sk
foto: Château Belá

Čo je nové v našej škole a škôlke

Znova začala škola.... opäť sme sa stretli pred vchodom do našej školskej budovy a od 4. septembra usilovne pracujeme. Nie je to rovnaké, ako po iné roky. Aj v našej škole sa dejú zmeny. Kormidlo našej lode prevzala nová pani riaditeľka Mgr. Renáta Záhorová s p. zástupkyňou PaedDr. Ing. Zuzanou Nagyovou a na palubu nastúpili noví učitelia: PaedDr. Viera Gimecká – telesná výchova, PaedDr. Zuzana Polláková – anglický a španielsky jazyk, Mgr. Soňa Margetínová – slovenský a anglický jazyk, Miroslav Krátky, DiS. art. - klavír, Zlatica Révayová – vychovávateľka.

Hneď v septembri sme sa zapojili do Európskeho týždňa športu, keď starší spolužiaci pripravili pre deti z 1. stupňa veselé športové prestávky na školskom dvore a ihrisku. Keďže sa táto forma prestávky deťom veľmi páčila, budeme ich od jari tráviť vonku. Žiaci druhého stupňa predviedli svoje jazykové znalosti na Európskom dni jazykov.

V októbri sa začala záujmová činnosť. V tomto šk. roku sme otvorili 10 záujmových krúžkov, kde môžu deti rozvíjať svoje športové, ale aj umelecké nadanie. V prvom októbrovom týždni sme sa zamerali na enviroaktivity z projektu Zelené oči. Dňa 15.10.2023 naši žiaci v spolupráci s deťmi z materskej školy a ZUŠ pripravili program pre seniorov z našej a okolitých obcí. Navštívili nás p. Rydzá a p. Hakarová z DSS v Novej Bošáci a porozprávali deťom, aká bola škola v ich detstve. Koncom mesiaca prišiel veľký deň pre našich

prváčikov – Imatrikulácie. S radosťou a štipkou strachu čakali, čo si pre nich tí najväčší – deviataci pripravili. Predviedli ich rozprávkou Ako išlo vajce na vandrovku a preskúšali ich z toho, čo sa už stihli naučiť. Nakoniec všetko dobre dopadlo a boli prijatí do cechu žiakov našej školy.

Nezabudli sme ani na tých najzraniteľnejších, zapojili sme sa do charitatívnych akcií: Biela pastelka, Matky v núdzi. Žiaci školská rada pod vedením p. uč. Mar-

getínovej zorganizovala Bubnovačku a sériu prednášok na tému Týranie detí, pri príležitosti akcie s názvom „Nezostaňme ticho“.

Jazykovú zdatnosť žiakov zvyšujeme aj zapojením do projektov e-Twinning: Post e-card a ABC Projekt, v ktorých komunikujú so žiakmi z Turecka, Českej republiky, Rumunska, Talianska, Gruzínska, Poľska a Estónska.

Toto je len zlomok akcií, ktoré prebieha-

jú v našej škole. Nezabúdame na športovcov, ktorí nás reprezentovali na okresných kolách v malom futbale a stolnom tenise, ani na zručných žiakov, ktorí sa zúčastnili Technickej olympiády a Súťaže zručnosti v Novom Meste nad Váhom.

Deň jablka, Festival mládežníckych filmov, beseda o pamätníkoch SNP, beseda so psychologičkou o šikanovaní, Zber starých mobilov, návšteva Gazdovského dvoru Turá Lúka, návšteva Bratislavy, účasť na tréningu futbalistov Dukly Trenčín atď., atď.... mohli by sme ešte dlho pokračovať. Každá z týchto aktivít posúva deti dopredu, prináša nové zručnosti, skúsenosti a spomienky na roky prežité v našej škole.

Žiakov nielen vzdelávame, ale aj vychovávame, napríklad k zdravému stravovaniu, a to zapojením sa do programov Školské ovocie a Školské mlieko. Určite vám deti doma porozprávajú o našom kamarátovi „Automate RAJO“, kde čaká na každého žiaka denne jedno nechutené mlieko zadarmo, a samozrejme, ďalšie zdravé dobroty. Každý druhý týždeň nám firma Plantex z Veselého prinesie ovocie alebo ovocné šťavy. Dokonca myslia aj na budúce generácie a dodali nám ovocné stromčeky a kríky, kto-

ré si deti zasadili v školskom areáli.

Aj školský dvor prechádza menšími zmenami. Deviataci v tomto školskom roku založili tradíciu vysadenia „Spomienkového stromu“ a zasadili nám na dlhé roky zanechajú spomienku na ich triedu. Dúfame, že v nasledujúcich rokoch sa aleja „Spomienkových stromov“ rozrastie. Ďalšou novinkou bude terapeutický chodník, ktorý sa začal budovať vedľa školskej kuchyne a mal by priniesť radosť nielen našim žiakom, ale všetkým obyvateľom obce.

A čo naši škôlkari?

Otvorili sa aj brány našej škôlky pre detičky, ktoré k nám už chodili, ale aj pre nové, ktoré boli plné očakávania z toho, čo ich čaká. Deti sa adaptovali veľmi pekne, spoznali materskú školu a jej okolie.

Koncom mesiaca september išli deti na výlet do Haluzíc, kde mohli vidieť netradičnú podlahu v kostoliku. Väčšinu času trávili na školskom dvore a na prechádzkach do okolia.

V mesiaci október si urobili šarkaníadu, kde obdivovali let šarkanov a robili s nimi preteky. Tento mesiac je tradične venovaný starým rodičom, čo si pripomenuli aj naše deti.

Mladšie detičky mali so svojimi starými rodičmi tvorivé dielničky v škôlke a staršie boli vystupovať v kultúrnom dome. Koncom mesiaca ich navštívilo divadlo Lienka – O pyšnej Dorotke.

V novembri prišlo za deťmi divadlo Pimprlo – O Jankovi Polienkovi a koncom mesiaca deti navštívili ujo poľovník.

V decembri privítali Mikuláša aj so svojimi pomocníkmi. Staršie deti čaká ešte korčuľarský kurz. Koncom mesiaca budú tvorivé vianočné dielne a po nich vianočné posedenie, na ktorom svojim rodičom a príbuzným ukážu, čo sa naučili. Predvianočný čas ukončia divadelkom MaKiLe – Ako sa Lienka Kikilienka chystala na Vianoce.

Neoddeliteľnou súčasťou našej školy je základná umelecká škola, kde pod vedením úžasných a talentovaných kolegov vyrastá nová generácia umelecky nadaných detí. V tomto školskom roku ZUŠ navštevuje až 96 žiakov v odboroch: klavír, flauta, gitara, spev, tanec a výtvarný odbor. Sme hrdí, že svoje zručnosti prezentujú na akciách organizovaných našou školou.

Poďakovanie patrí, samozrejme, aj nášmu zriaďovateľovi – obci Bošáca, spolupráca s p. starostom i obecným zastupiteľstvom je výborná a aj my radi prispějeme svojou čiastočkou k zveľadovaniu a reprezentácii našej obce.

Na záver by som sa k Vám rada prihovoria osobne:

Vážení rodičia, spoluobčania, drahé kolegyně, kolegovia, spolupracovníci, milé deti, dovoľte mi popriať nám všetkým navzájom veľa zdravia, spokojnosti a chuti do spoločnej práce aj v roku 2024. Prajem Vám krásne a pokojné vianočné sviatky a šťastný nový rok.

Mgr. Renáta Záhorová, riaditeľka Spojenej školy v Bošáci

Milí spoluobčania,

dostáva sa Vám do rúk v tomto roku posledné vydanie časopisu Prameň. Preto by som chcel využiť túto možnosť a informovať Vás, čo sa zmenilo a zrealizovalo v našej krásnej obci. Isto ste si všimli, že už máme vymenené všetky pouličné lampy za nové ledkové. Teší ma, že sa nám to podarilo zrealizovať hlavne kvôli spotrebe elektrickej energie, ktorej ceny sú dnes na takej úrovni, že sú takmer likvidačné. Verím, že nám budú dlhé roky slúžiť a svietiť bez poruchy. Máme ešte v pláne osadiť niekoľko lúčok na menej osvetlené miesta, ktoré máme v obci vyhladené.

Možno si kladiete otázku, ako sme postúpili s výstavbou bytových domov? Ako som spomenul v predchádzajúcom čísle s výstavbou sa začalo dňa 1. 6. 2023. Dnes keď píšem tieto riadky už stoja pod strechou dva nové bytové domy. V prvom bytovom dome od miestnej komunikácie budú štyri a v tom zadnom sedem bytových jednotiek. Rozvody sú už hotové a momentálne sa betónujú potery a robí sa príprava na vnútorné omietky. Vďaka

ka poslancom obecného zastupiteľstva, ktoré schválilo na poslednom zasadnutí výstavbu bytových domov v lokalite Gralinská-Slivovka rozbiehame proces a prípravné práce na výstavbu ďalších piatich bytových domov, v ktorých bude 42 bytov. Cesta k tomuto cieľu nebude úplne jednoduchá, ale verím, že spoločnými silami sa nám to podarí a stane sa naša vízia skutočnosťou.

Môžeme sa pochváliť krásnym zrekonštruovaným Domom smútku (nádeje). Práce boli úspešne ukončené v prvom novembrovom týždni. Tu by som chcel vysloviť úprimné veľké ďakujem za perfektne odvedenú prácu všetkým, ktorí priložili ruku k dielu a to najmä Jankovi Dzurákovi, Jožkovi Beňovi, Ľubomírovi Helíkovi, pomocníkom Pavlovi Dzurákovi, Matejovi Zámečníkovi, Jánovi Zámečníkovi z N. Bošáca, ktorý nám bezodplatne zapožičal lešenie, pracovníkom obecného úradu Vladislavovi Chrenkovi, Brankovi Tulisovi, Štefovi Lackovi, firme Rastislava Dzuráka - Dzuriel s.r.o., ktorá nám sponzorsky zrealizovala práce a dodala materiál na hromozvod, Mariánovi Haviernikovi, firme KAITA_Ladislav a Majo Kuchta a mnohým ďalším nemeňovaným občanom, ktorí priložili ruku k dielu. Ďalej sa nám podarilo dokončiť a spustiť do prevádzky prípojku vodovodu na cintorín a dom smútku. Spracovali sme skládku haluzoviny v hospodárskom dvore Zemianske Podhradie.

Opravili sme v rámci našich finančných možností časť miestnej komunikácie v lokalite Vrzalov smerom na Hlinské. Miestne komunikácie a chodníky sú našim

obrovským boľavým vredom a to nielen našej obce. Pokiaľ nám to finančne možnosti dovoľia, chceli by sme začať aspoň s čiastočnou rekonštrukciou existujúcich chodníkov. Uvidíme čo prinesie rok 2024 a aké zmeny nastanú v dotačných schémach možnosti získania NFP a iných alternatív financovania. Spustili sme opätovne proces stavebného konania na vybudovanie nového chodníka v súbehu s cestou III. triedy č. 1223 od Suchého potoka po COOP Jednotu. Ďalej sme zrekonštruovali pieskovisko pri materskej škole, aby ho mohli naše deti plne využívať. Touto cestou sa chcem poďakovať aj členkám ZO JDS v Zem. Podhradí, ktoré zorganizovali brigádu a očistili chodník od buriny a trávy na cintoríne.

Administratívne bol úspešne ukončený projekt rozšírenia verejného vodovodu do tzv. ulice „Beták“ a obci bol uhradený NFP. Aj keď tu tiež boli nemalé problémy

a museli sme sa s pracovníkmi Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR „popasovať“, aby nám projekt zrefundovali v plnej výške.

A teraz niečo z kultúry. Po spomienkovej slávnosti J. L. Holubyho v mesiaci

jún sme si v mesiaci október pripomenuli 110. výročie úmrtia E. V. Riznera nášho rodáka, ktorý je považovaný za génia slovenskej bibliografie. Bol výborný učiteľ, knihovník, spisovateľ, publicista, redaktor, etnológ, folklorista, jazykovedec, historik, lexikograf, biograf, archeológ, poľnohospodár, ovocinár a kantor ev. a.v. zboru v Zemianskom Podhradí. Mojim želaním je, aby sa takýchto ľudí, oddaných pre Slovenský národ narodilo čo najviac. Tu sa chcem poďakovať pani farárke Janke Drottnerovej, predsedníčke MO MS v Bošáci Zofii Hrančovej za spoluprácu a aj mnohým ďalším, ktorí sa podieľali na príprave tejto spomienkovej slávnosti. Samozrejme poďakovanie patrí aj Vám milí spoluobčania, ktorí ste si prišli uctiť nášho rodáka a veľikána, na ktorého môžeme byť právom hrdí.

Dňa 3.10.2023 sme sa s kolegom starostom z obce Bošáca Jožkom Mihalom zúčastnili na pôde TSK udeľovania cien pri príležitosti 160. výročia založenia Matice slovenskej, kde boli ocenení za celoživotnú prácu v prospech Slovenska, aj naši

spoluobčania z Bošáckej doliny menovite Ing. Stanislav Zamec, Ing. Ľudmila Radošová a Mgr. Anna Rýdza. Úprimne Vám gratulujeme k oceneniu a ďakujeme za Vašu obetavú prácu v prospech nás všetkých.

V zborovej miestnosti ev. a.v. bola pod záštitou TSK nainštalovaná regionálna výstava obrazov detských prác s názvom „Obrázky môjho kraja“ pri príležitosti 100. Výročia úmrtia J. L. Holubyho. Výstava bola sprístupnená verejnosti od 23.10. do 30.11. 2023. Môžeme sa pochváliť, že z našej obce získali ocenenie dve deti a to Jakub Dorot a Samuel Bahník. Milé deti gratulujem k úspechu a ďakujem za vzornú reprezentáciu našej obce.

Teraz z iného súdka- odpady: Je to dnes veľmi horúca téma a isto aj zostane. Plánujeme zaviesť spoločne s obcou Bošáca zber kuchynského odpadu z domácností.

Do každej domácnosti Vám bude dodané vedierko na tento odpad aj s recyklovateľnými vreckami, ktoré by sa potom zbierali v určitý deň. Musíme to ešte logisticky dotiahnuť, aby sme mali všetko komplet zabezpečené. Budeme Vás postupne o všetkom informovať. Momentálne sme opätovne dostali výpoveď od OZV (organizácia zodpovednosti výrobcov) a od 1.1. 2024 nemáme zabezpečené financovanie zberu triedených komodít papier, plasty, kovy, papier a VKM obaly –tetrapaky. Podali sme žiadosť na Koordinačné centrum obaly SK, ktoré by malo zabezpečiť formou zlosovania pridelenie OZV pre našu obec. Uvidíme ako to všetko ešte dopadne ohľadne odpadov. Beriem to ako také spštenie konca roka.

Nakoľko sa blížia najkrajšie sviatky v roku, želim Vám krásne a požehnané Vianoce, aby ste si všetci oddýchli od tej uponáhľanej doby, našli si čas na spoločné posedenie so svojimi najbližšími pri vianočnom stromčeku a užívali si tie krásne chvíle pohody a prítomnosti jeden druhého.

Do nového roku 2024 Vám želim pevné zdravie a splnenie všetkých Vašich priání.

Miroslav Zámečník
starosta obce Z. Podhradie

Ponáhľaj sa, Mikuláš

„Celý kraj sťa striebro svieti. Príď, Mikuláš, prosia deti. Chytró sadaj na sane, už Ťa všetci čakáme. Ukážeme ti čo vieme, rozprávočky rozpovieme, prednesieme pekný verš, nakreslíme čo len chceš. Nič to zato, že sme malí, statočne sme pracovali. Ponáhľaj sa, Mikuláš, ponáhľaj sa medzi nás.“

A nebolo to inak ani v tomto roku, ktorý tak rýchlo ubehol, že sa nám ani veriť nechce, že opäť je tu čas kedy medzi deti zavítal Mikuláš so svojim sprievodom anjelom a čertom. V podvečerných hodinách 5. decembra privítali deti Mikuláša, anjela a čerta pred kultúrnym domom v Zemianskom Podhradí, kde túžobne čakali na

ich príchod. Každý rok Mikuláš rozsvieti vianočný stromček, ktorý je predzvesťou tých najkrajších sviatkov v roku – Vianoc. Po rozsvietení vianočného stromčeka sa deti s rodičmi presunuli do kultúrneho domu, kde im Mikuláš a anjel odovzdal sladký balíček za to, že celý rok boli dobré a nehnevali. Čo čert svojou prítomnosťou pokazil to anjel svojou láskavosťou v detských tváričkách napravil. Mikuláš nezapomadol na nikoho, všetky deti dostali balíček a mohla sa začať zábava. Mikuláš so svojim sprievodom si s deťmi zatancoval a pobavili sa, ale nemohol sa zdržať dlho lebo ešte veľa detí ho tiež túžobne očakávalo. V teple kultúrneho domu sa dobre sedelo a bavilo, a Mikulášovi sa nechcelo odísť, ale povinnosť je povinnosť...

OcÚ Zem. Podhradie

„ZAS tie Tupitel'ky“

V nedeľu 26. novembra 2023 sme v kultúrnom dome v Zemianskom Podhradí privítali divadelníčky z ochotníckeho divadla Novobošácke divadielko, ktoré nám predstavili svoju úsmevnú divadelnú hru zo života „ZAS tie Tupitel'ky“, ktorou nám spríjemnili nedeľný podvečer.

Ďakujeme celému divadelnému kolektívu a už teraz sa tešíme na ich ďalšie divadelné predstavenie.

Lenka Paceková

Október – mesiac úcty k starším

Opäť je tu október, mesiac ktorý dostal prívlastok mesiac úcty k starším. Mesiac, ktorý nám pripomína, že všetci stárneme a každým rokom sme starší a preto nesmieme zabúdať na tých, ktorí už nevládzu ako kedysi, ale to neznamená, že nám mladším nemajú čo odovzdať. Veď múdrosť a skúsenosť sú výsadou Vás seniorov.

V našej obci je už dobrým zvykom, že samospráva v tomto čase každoročne pripravuje stretnutie starších občanov, aby sme si Vás uctili a poďakovala za prácu

pre rodinu, spoločnosť a našu obec. Nebolo tomu inak ani v stredu 18. októbra 2023, keď sa kultúrny dom zaplnil seniormi. Po príhovore starostu obce Miroslava Zámečnika ich čakal kultúrny program, v ktorom vystúpili deti z našej materskej školy a hudobník a spevák Rastislav Korytár, ktorý mnohých prekvapil svojim príjemným melodickým hlasom a hrou na gitaru. Pracovníčky z Trenčianskeho samosprávneho

kraja predstavili seniorom projekt IDA (inteligentná domáca asistentka), ktorý je určený pre osamelé žijúce osoby. Október, je vďaka pestrej palete farieb jesennej prírody azda najkrajším mesiacom. Podobne ako je to s ročnými obdobiami, je to i s ľudským životom. I človek je krásny nielen vtedy, keď je mladý, rezko a svižne vykračuje, ale jeho krásu tvoria aj šediny a vrásky, ktoré mu vekom pribudli. Preto si nesmierne ceníme tých, ktorí sa aktívne, primerane podľa svojich schopností a možností zapájajú i naďalej do života v našej obci. Po oficiálnej časti podujatie pokračovalo slávnostným obedom a voľnou zábavou. Naši starší občania využili toto stretnutie na úprimné spoločné rozhovory, pri ktorých si zaspomínali na svoje mladšie roky a to čo prežili. Tešíme sa na ďalšie stretnutie s Vami.

OcÚ Zem. Podhradie

Bošácka kvapka krvi a 80-násobné darovanie

Začiatok septembra nepatrí len školákovi a ich návratu do školských lavíc, ale patrí aj nám darcom krvi. Tento raz trochu netradične – v utorok 5. septembra 2023 sa v kultúrnom dome v Bošáci zišlo s 34 dobrovoľných darcov krvi odhodlaných

darovať svoje „zlato zo žíl“. Z nich boli štyria prvodarcovia a dvaja darcovia, ktorí prišli znovu darovať svoju krv po dlhých rokoch. Som veľmi rada, že práve na našej už 28. kvapke krvi Bošáckej doliny sme mali česť byť svedkami 80-násobného darovania krvi, ktoré dosiahol rodák zo Z. Podhradia Peťo Tinka. Za čo mu patrí veľká vďaka a veľký obdiv!

Všetkým darcom veľmi pekne ďakujeme!

Už teraz sa na Vás všetkých tešíme na 29. Kvapke krvi Bošáckej doliny 22. januára 2024 v kultúrnom dome Zemianske Podhradie.

Lenka Paceková

Letný denný tábor

V dňoch 24. – 28. júla 2023 sa každý deň ráno stretlo na Poľovnom dome v Z. Podhradí úžasných 21 detí, aby spolu zažili krásny čas v prvom Z. Podhradskom letnom dennom tábore organizovanom obcou Z. Podhradie.

O tom, že ani počasie nezabránilo tomu, aby si deti tieto dni užili na plno svedčia nádherné úsmevy detí na fotkách. Aj keď pre deti určite najkrajšími „fotkami“ zostanú krásne spomienky na veľký „kopec“ zábavy a vznik nových kamarátstiev.

Každý deň mali deti o zábavu postarané. Za prvý deň ďakujeme DHZ Z. Podhradie, ktorý si pripravil pre deti hasičský program. Najskôr im Bohuš Zámečnik, Šteško Kusunda a Paľko Marták vysvetlil ako prebieha hasičský zásah a deti sa s nimi mohli povozit' v hasičskom aute. Potom nasledoval skutočný hasičský tréning a deti si sami vyskúšali pod dozorom Rebeky Dovinovej a Barborky Madilovej všetky disciplíny, ktoré deti statočne zvládli, za čo dostali aj od hasičov diplomy statočnosti.

Druhý deň nám síce počasie nedovolilo dokončiť plánovanú opekačku pri Kamennej škole

na Predpolome, ale aj grilovačka pod altánkom u Lucky bola pre deti tiež zážitok.

Tretí deň sa niesol v znamení vytvárania si vlastných táborových tričiek a prednáškou o ekológii a triedení odpadov s následnými úlohami pre deti, ktorú si pre nás pripravil Ing. Patrik Dedík.

Štvrtý deň sa išlo na výlet smer Čachtický hrad. Už len jazda autobusom a vláčikom bola pre deti veselý zážitok.

Posledný deň nám bolo znovu dopriate slnko, aby si deti mohli naplno užít všetky pripravené aktivity-jazdenie

na koni s Vojtom Potočným, skákací hrad od pán Ochodníckeho, jazdenie na motorke s Julkom Benkom, strieľanie zo vzduchovky s Lukášom Janečkom, maľovanie na tvár Zuzkou a Alžbetkou Barinou.

Tábor sem v piatok popoludní ukončili ako sa patrí veľkou chutnou tortou od Janky Lobikovej a k tomu ďalšími dobrotami pavlovkami z Tornáda, nanukmi od Danky Peterkovej a ochutnávkou medu od Mirka Zámečnika.

V piatok podvečer sme si ešte spoločne s rodičmi posedeli pri ohníku a tí odvážnejší

si už za tmy pozreli v našom letnom kine rozprávku a prespali v stane.

Čo dodať... všetci ... mali aj veľkí sme prežili krásny týždeň a už teraz sa tešíme na druhý ročník Zemianske Podhradského tábora!

A na záver by som chcela veľmi pekne poďakovať všetkým, ktorí nám akýmkoľvek spôsobom pomohli zrealizovať tento tábor, ale hlavne Poľovnému združeniu Bošáca za bezplatné poskytnutie priestorov ich poľovného domu.

Lenka Paceková

- každý pondelok sa stretávajú členky výboru v kult. dome na „pokey“ pri kávičke.

- 8. septembra 2023 sme zorganizovali posedenie na požiarnom ihrisku. Posedeli sme, pokekali pri opekačke _ v elektr. trúbe. Opekli sme párky, sekanú a chlebík, vínko a koláčiky, ktoré napiekli členky výboru. Zúčastnilo sa 32 členov a prišiel medzi nás aj p. starosta.

- 18. septembra 2023 sme sa 6 členov našej ZO zúčastnilo 3 dňového relaxačného pobytu v Liptovskom Jáne. Prezreli sme si krásnu dolinu, okúpali sme sa v Kadi s minerálnou vodou, napili minerálky z prameňa Liptovský Janko. A úžasné miniatúry hradov, zámkov a železničiek na Slovensku nám doslova vyrazili dych. S otvorenými ústami sme sledovali pohyb malých vláčikov po tratiach, verne vytvorených podľa originálu. Ďalší deň sme si pozreli Mincovničku v Jáne, kde nám sprievodkyňa predstavila ťažbu zlata, výrobu peňazí a pozreli sme si aj baňu, v ktorej sa ťažilo zlato. Posledný deň sme navštívili Liptovský Mikuláš - tu sme si pozreli krásne námestie,

Videli sme zlatú baňu

výstavu o živote Jura Jánošíka a nezabudnuteľný zážitok sme si odniesli z Múzea jaskyniarstva a prírody Slovenska. Doporučujem si ho pozrieť, veľmi zaujímavé niekoľko hodinové prehliadky drahých kameňov, ich ťažba a výstavy jaskyniarstva, vypchatých zvierat, vtákov, život na dedine v minulosti a aj exponáty týkajúce sa vesmíru.

- 4. októbra sme boli očistiť chodníky na cintorínoch - 7 členiek.

- 5. októbra sme navštívili našich malých kamarátov v našej MŠ. Spolu sme si

zatancovali, zaspievali, a pripravili krásne jesenné aranžmá z prírodného materiálu, ktoré si sami škôlkári s p. učiteľkami sami nazbierali v parku v kaštieli. Dedičky sú veľmi disciplinované, poslušné, v škôlke vládne dobrá nálada, pohoda a radosť z každého vydareného výrobku, kresbičky, novej piesne, básničky alebo tančeka. Vďaka našim p. učiteľkám za milý a láskavý prístup k detičkám, sú tu naozaj v dobrých rukách.

- 6. októbra sme pokračovali brigádou na čistení chodníkov na cintorínoch, očistení hrobov, ktorých pozostali už nežijú, aby už k Pamiatke zosnulých boli cintoríny dôstojným miestom posledného odpočinku.

- 20.10. sme odprevali na poslednej ceste jednu z najstarších členov našej Jednoty 87 ročnú p. Rýdzu Annu, ktorá len o

niekoľko hodín prežila svojho 55 ročného syna. Tak sme mali veľmi smutný piatok.

- 28.11.2023 sme usporiadali tradičné Katarínske posedenie v kult. dome. Zúčastnilo sa 31 členov. Svojou prítomnosťou nás poctil i p. starosta Miroslav Zámečník. Pri pohostení, ktoré pozostávalo z obložených chlebíčkov a sladkého koláčika - frgála, ktoré nám napiekli v Pizzerii v Bošáci manželia Profjetoví. Nechýbala kávička, dobrý čajik a pre pánov aj pohárik vínka. Strávili sme príjemné popoludnie.

- Posledný týždeň novembra sme sa zúčastnili ďalšej smutnej udalosti, vypravovali sme na poslednej ceste ďalšiu našu dlhoročnú členku Janku Zámečnickovú, ktorá nás opustila nečakane a po krátkej chorobe. Život je tak krehký ako škrupinka, pukne a už nič nie je tak, ako bolo. Zostane len bolesť a smútok. Budú nám veľmi chýbať naše dve členky - p. Anička a Janka.

Končí sa ďalší rok, uzavrie sa ďalšia kapitola v knihe života. Do tej novej kapitoly, želim všetkým členom našej Jednoty dôchodcov, ale aj ostatným ľuďom v našej krásnej domovine, zdravie, ktoré je tak dôležité a potrebné, pohodu, veľa lásky od svojich najbližších a najmilších a pokoj v duši. Nech ten nový rok je lepší ako ten predošlý.

ZO JDS Zem. Podhradie
predsedkyňa Eva Kopuncová

Pripomenuli si L. Vladimíra Riznera

„Čo je láska k matke alebo k otcovi? Čo je láska k sestre alebo k bratovi? Čo je láska devy k milému svojemu? Nič!, Nič! – proti láske k národu mojemu.“

Verš z básne Láska k národu, ktorú napísal 22 ročný Ľudovít Vladimír Rizner, je plný lásky k svojmu národu a k domovine. Evanjelický zbor a obec Zemianske Podhradie si pripomenuli 8. októbra v ev. kostole počas služieb Božích jeho 110. výročie úmrtia. Pani farárka Janka Drottnerová hovorila veľmi zaujímavovo o jeho živote a bohatej činnosti nielen ako evanjelického učiteľa, kantora, ale aj slovenského spisovateľa, zakladateľa slovenskej bibliografie, etnografa a historika. Zároveň pripomenula, že sa narodil, žil a zomrel v Z. Podhradí. Vo

svojom príhovore poďakovala všetkým zúčastneným, ktorí spomínajú a nezabúdajú. Po slávnostných službách Božích nasledovala spoločná prehliadka Pamätného domu L. V. Riznera a J. L. Holubyho, múzeom nás sprevádzal Mgr. Daniel Bradáč z Bošáce. Záver spomienkového stretnutia sa konal na cintoríne položením vencov pri jeho hro-

be. V príhovore, starosta obce a dlhoročný matičiar, Miroslav Zámečník pripomenul jeho prácu pre národ, ktorej venoval celý svoj plnohodnotný život. Zdôraznil dôležitosť pripomínať si a nezabúdať aj v dnešnej dobe na významné osobnosti nášho kraja.

110. výročie úmrtia L. V. Riznera si pripomenuli 17. októbra aj v Trenčíne Pietnou spomienkou pri jeho pamätníku, umiestnenom v parku M. R. Štefánika. Tento pietny akt pripravil Miestny odbor Matice slovenskej v Trenčíne za účasti pozvaných hostí: PhDr. Mateja Mindára PhD. predsedu MO MS Trenčín, Žofie Hrančovej predsedníčky MO MS Bošáca a Krajskej rady MS TSK, Ing. Miroslava Bulka predsedu numizmatickej spoločnosti, pobočky Trenčín, Mgr. Blanky Kovarčíkovej-Ušiakovskej spisovateľky a predsedníčky MO MS Myjava a Marty Malánikovej zo Spoločnosti M.R. Štefánika pobočky Trenčín. V príhovore Janka Poláková členka MO MS Trenčín a KR MS uviedla: „Verejnosti bol L. V. Rizner známy ako strýko spisovateľky Ľudmily Podjavorinskej, ktorý ju podporoval v spisovateľských začiatkoch. Pracovníkom knižníc významne pomohol svojím celoživotným dielom nevyčísľiteľnej hodnoty s názvom Bibliografia písomníctva slovenského od najstarších čias do roku 1900. Žiaľ vydania svojho diela, ktoré má až šesť zväzkov sa nedožil. Už vo svojich pedagogických počiatkoch, kládol dôraz na význam knihy v národnom živote Slovákov. Usiloval sa ako pedagóg v učiteľskej pôsobnosti uplatňovať myšlienky J. A. Komenského. V roku 1890 – 99 redigoval ľudovú časopis pre hospodárske a sociálne pozdvihnutie slovenského ľudu Obzor. Mal rád slovenský ľud, vedel, že jedným z hlavných cieľov je výchova mládeže i dospelých. Pracoval bez oddychu: „Svet práce u Riznera znamenal vlastne život“ Pietnu spomienku zakončili položením vencov k jeho pamätníku.

Z chudoby vyšvihol sa na bohatstvo ducha. Pri jeho pomníku skloniť sa prislúcha. /Ján Jurák/

Žofia Hrančová, Janka Poláková
Foto: Daniela Rýdza-Madilová
a Matej Mindár

Podakovanie PS Bošáca

Členovia PS Bošáca zorganizovali brigádu a svojou účasťou pomohli prekryť fóliou silážnu jamu vo dvore PD Bošáca, aby mali dostatok kvalitného krmiva pre hovädzí dobytok. Opäť sa potvrdili výborné vzťahy medzi poľovníkmi a poľno-

hospodármi. Naše vzťahy sú dovolím si tvrdiť založené na úprimnosti a výbornej spolupráci pri vypomáhaní si jeden druhému. PS Bošáca má veľmi dobrú spoluprácu nielen s PD Bošáca, ale aj s obcou Zemianske Podhradie, čoho dôkazom je zorganizovanie ďalšej brigády na hasičskom ihrisku v Zemianskom Podhradí. PS Bošáca sponzorsky zafinancovala nákup materiálu OSB dosiek, zrealizovala práce ohľadom podbitia prestrešenia prístrešku a ďalej sponzorsky zabezpečila nákup elektrického materiálu

na vybudovania nového led osvetlenia a rozvodov spomenutého prístrešku. Ja by som tu chcel vysloviť veľké úprimné ďakujem všetkým členom a výboru PS Bošáca za podporu a ochotu obetovať

svoj voľný čas, financie v prospech a zveľadenie majetku obce Zemianske Podhradie a aj za výpomoc PD Bošáca.

*M. Zámečník
starosta obce ZP*

Už po štvrtý krát chovateľská výstava

V dňoch 30.9. - 1.10. 2023 sa na hasičskom ihrisku v Zemianskom Podhradí konala už štvrtá obvodná výstava králikov, hydiny a holubov, ktorú zorganizovala ZO SZCH Zemianske Podhradie. Opäť sa tu stretli chovatelia z okolitých obcí i blízkej Moravy, aby sa pochválili a odprezentovali svoje chovateľské úspechy, ktoré dosiahli v roku 2023.

Členovia ZO SZCH Zem. Podhradie začali s prípravnými prácami už v letných mesiacoch. Zorganizovali brigády ohľadom zvrárania, vypletania rámov na klietky pre hydinu, aby boli včas pripravené. Štvrtok pred termínom výstavy sa začali navzájom a skladať výstavné klietky. V piatok začali chovatelia postupne prinášať svoje zvieratá.

V sobotu sa začalo s posudzovaním a hodnotením zvierat, aby o 14,00 hod. mohla byť výstava sprístupnená verejnosti.

Na našu výstavu sa prihlásilo 36 chovateľov. Spolu predstavili 90 ks králikov, 65 ks hrabavej hydiny veľkej, 26 ks hrabavej hydiny zdrobnej, 16 ks hydiny

vodnej a 47 ks holubov. V nedeľu o 14,00 hodine bolo slávnostné ukončenie a odovzdanie čestných cien úspešným chovateľom.

Z našich členov získali ocenenie: čestná cena kategória králikov: Rebeka Krivá- mladý chovateľ, Adela Lobíková- mladý chovateľ, Dalibor Pospíšil, cenu víťaz výstavy získal - Ľuboš Kusenda, vodná hydina ocenenie víťaz výstavy získal - Rastislav Kusenda

Výstava - Nové Mesto nad Váhom získali ocenenie v kategórii králiky čestná cena: Rebeka Krivá- mladý chovateľ, Ľuboš Kusenda a Miroslav Zámečník

Výstava zvierat -Chocholná Velčice získali ocenenie v kategórii králiky čestná cena:

Anton Krivý, Ľuboš Kusenda, Miroslav Zámečník a víťaznú cenu získala Adelka Lobíková- mladý chovateľ

Výstava Laugaricio Cup 2023 s medzinárodnou účasťou Trenčianske Stankovce: ocenenie šampión výstavy v kategórii králikov mladý chovateľ získala Adelka Lobíková.

Tešia nás úspechy našich členov a veríme, že budú aj naďalej reprezentovať našu obec Zemianske Podhradie a zároveň svojimi chovateľskými úspechmi i naďalej robiť dobré meno našej ZO SZCH v Zemianskom Podhradí. Záverom Vám všetkým prajeme pevné zdravie, krásne a ničím nerušené Vianoce a

úspešný nový rok 2024 a veľa krásnych chovateľských úspechov.

*Výbor ZO SZCH
Z. Podhradie*

Medová nedeľa

Obec Zemianske Podhradie v spolupráci so Základnou organizáciou Slovenského zväzu včelárov Bošáca zorganizovala už po jedenásty raz v druhú adventnú nedeľu akciu s názvom „Medová nedeľa“. Návštevníci si mohli pozrieť výstavu fotografií medovníkového pečiva. Je až neuveriteľné, čo dokážu šikovné ženské ručičky vytvoriť z medovníkového cesta. Keď sa človek zapozere na tieto úžasné diela nadobúda pocit akoby sa ocitol v rozprávke.

Ďalej si mohli pozrieť prezentáciu poľovníckych úspechov PZ Dolné Srnie,

PZ Lopeník Nová Bošáca a PS Bošáca. Samozrejme naša „Medová nedeľa“ je spojená už s tradičnými vianočnými trhmi našich regionálnych producentov, u ktorých ste si mohli zakúpiť medovinu, medovníčky, sviečky z včelieho vosku, vianočné obľátky, rôzne druhy medov, vianočných ozdôb, adventných vencov, krásne živé vianočné stromčeky. Návštevníci akcie mohli vidieť praktickú ukážku výroby vianočných obľátok a čerstvo upečené priamo z formy aj ochutnať a tak isto mali možnosť ochutnať aj rôzne druhy medov od našich včelárov z nášho regiónu. Toto všetko doplnila ešte bohatá tombola so zaujímavými cenami, v ktorej nesmeli chýbať živí kapry. Tu

by som chcel všetkým sponzorom vysloviť jedno veľké úprimné ďakujem za ich podporu a poskytnutie zaujímavých cien. Vďaka Vám bola tombola tento rok opäť nesmierne bohatá v podobe 42. cien, od poľovnej zveri, medových výrobkov, krmiva, vianočných dekorácií, darčekových poukazov, rôzneho náradia do dielne, spotrebného tovaru až po živých kaprov, králik a sliepočku. Ešte raz všetkým ďakujeme.

Organizátori tejto milej predvianočnej akcie sa tešili z veľkého počtu návštevníkov, čo svedčí o tom, že „Medová nedeľa“ sa zapísala do povedomia ľudí ako akcia, na ktorú treba prísť. Návštevníci už zďaleka cítili vôňu vareného vínka, vianočného punču a pečených klobás. K vianočnej atmosfére prispeli aj deti z našej Materskej škôlky Zemianske Podhradie spolu s rodičmi, ktorí svojimi krásnymi a milými vianočnými ozdôbkami potešili srdce nejedného návštevníka. Veríme, že všetci odchádzali z „Medovej nedele“ spokojní a svoju priazeň nám zachovávajú a prídu do kultúrneho domu v Zemianskom Podhradí aj o rok.

Záverom by som sa chcel všetkým, ktorí podporili, prispeli a akokoľvek pomohli pri organizovaní tejto nádhernej akcie pod názvom „Medová nedeľa“ vysloviť veľké úprimné ĎAKUJEM. Vianoce sú sviatky pokoja a vždy keď sa blížia mám pocit, že sú ľudia na seba milší. Len ma mrzí, že to tak nie je po celý rok. Želám všetkým krásne Vianoce, pevné zdravie a úspešný nový rok 2024.

*Miroslav Zámečník
člen výboru ZO SZV Bošáca*

Naši starkí

Naši starí rodičia si zažili vo svojom živote veľmi veľa. Dávajú nám svoju lásku a odovzdávajú svoju múdrosť. Mesiac október patrí práve im. Pri tejto príležitosti sme s deťmi navštívili ľudový program a potešili tak v októbri našich starkých, babičky, dedkov na posedení v kultúrnom dome a zatancovali a zaspievali sme aj klientkám v DSS Zemianske Podhradie.

Mesiac október by mal byť pre nás všetkých aj pripomienkou, ako si uctiť starších ľudí v našom okolí. Úcta k starším - čo tento pojem vlastne znamená? Stačí starších ľudí slušne pozdraviť? Určite áno, no poteší aj milé slovo, či drobná pomoc. Možno máte osamelého suseda, susedku, ktorá sa nemá s kým porozprávať. Keď to situácia dovoľí, skúste ho navštíviť alebo len tak oslovit' na ulici, ako sa má, isto sa poteší.

S rodičmi detí...

Spolupráca školy a rodičov detí je široká a mimoriadne významná súčasť života školy. Ide nielen o zapájanie rodičov prostredníctvom Rady školy alebo účasť rodičov na rodičovskom združení. Našou sna-

hou je vziať rodičov priamo do zdieľania spoločných radostí, do riešenia spoločných problémov vo výchove a vzdelávaní detí, do vzájomnej

spolupráci rodičov pri organizovaní rôznych akcií. V tomto školskom roku sme spoločne usporiadali šarkaniádu na futbalovom ihrisku. Zašportovali

spolupráce v prospech detí. Tento proces uľahčujú osobné kontakty s rodičmi, hlbšie vzájomné sa poznanie rodičov a učiteľiek, možnosti spoločných zážitkov. K tomu nám pomáhajú naše spoločné stretnutia.

Veľmi sa tešíme ochote a

si nielen deti ale i rodičia. Ďalšou milou akciou bol lampiónový sprievod. V jeden októbrový podvečer sme sa prešli po obci do kultúrneho domu, kde bola pripravená ochutnávka škôlkarských nátiertok, tvorivé dielničky pre šikovné detičky, hudba a tiež drobné občerstvenie. Potešili sme sa aj spolupráci pri našej výstave ovocia a zeleniny, na ktorú priniesli rodičia ukážku úrody zo svojich záhrad. Šikovné mamičky, oteckovia ale i starkí sa tiež zapájajú do výroby rôznych vianočných ozdôb, svietnikov, dekorácií, ktoré radi ponúkame na predaj na Medovej nedeli v Kultúrnom dome v Zemianskom Podhradí. Máme v pláne ešte viacero spoločných aktivít, tak veríme, že sa nám podarí uskutočniť ich.

Ďakujeme všetkým rodičom, starým rodičom, príbuzným, ktorí si nájdu čas, zapájajú sa a pomáhajú nám. Snažíme sa robiť všetko s radosťou a láskou pre deti. Veď nie je nič krajšie ako šťastný a spokojný úsmev detí.

Zdravé zúbky

Mliečne zúbky sú veľmi dôležité pre spracovanie potravy, ktoré je základom dobrého prosperovania dieťaťa. Ešte v nedávnej minulosti sa zdravému mliečnemu chrupu nevenovala obzvlášť veľká pozornosť. Nakoľko mliečne zuby budú neskôr nahradené stálymi nástupcami, starostlivosť o ne sa nepovažovala za dôležitú a zubný kaz sa na zúbkoch často ani nespomínal, prípadne sa ponechal – „Veď zub aj tak vypacechá...“

V novembri sme sa v materskej škole tejto téme venovali. Prišli medzi nás budúce zubné lekárky - Veronika a Simonka, ktoré nám vysvetlili potrebu a dôležitosť čistenia zúbkov. Spolu s deťmi sme si zopakovali anatómiu zúbkov - ako sa

starat' a dočisťovať s rodičmi. Deti tak postupne získavajú návyk, že si každý deň musia zúbky očistiť. Tak veríme, že to čo sľúbili, budú aj dodržiavať...

Keď prídu Vianoce

Vianoce, sviatky pokoja, lásky a radosti sú od nepamäti azda najvýznamnejšími dňami v kalendárnom roku, najkrajším obdobím, a to nielen pre deti, ale i pre nás dospelých.

Postupný príchod Vianoc nepochybne symbolizuje adventné obdobie. Štyri nedele pred Štedrým večerom sa v domácnostiach začína objavovať adventný veniec, na ktorom každú nedeľu zapália domáci jednu sviečku. K tomuto obdobiu isto tiež patrí upratovanie,

zúbky nazývajú, vyskúšali si, ktorými čo hryzieme, čo zúbkom škodí, čo prospieva, aká je prevencia proti zubnému kazu a tiež si deti pod dohľadom Veroniky a Simonky umývali a dočisťovali zúbky. Deti boli veľmi šikovné, dostali zubnú kefku, omaľovánku a tiež certifikát o absolvovaní kurzu, pretože už vedia, ako sa správne zúbky umývajú. Deti prisľúbili, že sa budú o svoje zúbky

pečenie, písanie pohľadníc, zdobenie domov. Deti otvárajú adventný kalendár, počítajú dni do Vianoc a dúfajú, že pod vianočným stromčekom nájdu v balíčku to, o čom tajne snívajú celý rok.

Vianoce majú svoju tradíciu a staré zvyky, ktoré sa snažíme zachovávať a postupne si ich pripomínáme aj v materskej škole. S deťmi si o Vianociach nielen rozprávame, ale sa na tieto udalosti aj spoločne pri-

pravujeme – učíme sa básne, piesne, vyrábame rôzne papierové výrobky s vianočnou tematikou, pečieme a zdobíme medovníčky a pod. Spoločne sa tešíme na príchod Mikuláša, ktorý nás navštívil aj tento rok 6.decembra. Neodmysliteľnou súčasťou nášho spoločného rozlúčenia sa so starým rokom je „Vianočná besiedka“, ktorú každoročne organizujeme. Už teraz sa tešíme na posedenie s rodičmi, kde si spoločne vychutnáme predvianočnú atmosféru.

blíži k svojmu záveru, radi by sme poďakovali za spoluprácu všetkým rodičom detí, priateľom našej MŠ, Obci Zemianske Podhradie, DHZ Zemianske Podhradie, Jednote dôchodcov Zemianske Podhradie, firme Ferno Bošáca, ďalším sponzorom. Ďakujeme za ochotu, čas venovaný deťom, sponzorské dary – finančné i materiálne. Veľmi si vážime, že nás podporujete a pomáhate nám skvalitňovať výchovu a vzdelávanie detí.

Na záver malé pranie:

Okrem vianočných tradícií sme od začiatku školského roka stihli už niekoľko aktivít, ktoré spestrili našu výchovno – vzdelávaciu činnosť: navštívili nás sokoliari, deti sa ponosili na konikoch manželov Potočných, pozreli si divadielko, navštívili sme park kaštieľa v Zemianskom Podhradí, usporiadali sme výstavu ovocia a zeleniny v MŠ, zapojili sme sa do výtvarnej súťaže, deti vystúpili s ľudovým programom pri príležitosti úcty k starším v kultúrnom dome a v DSS Zemianske Podhradie, deti si tiež priniesli so MŠ svoju obľúbenú hračku, s ktorou sa pochválili kamarátom, spoločne sa aj zahráli.

Keďže sa kalendárny rok

Prichádza sviatočný čas, na ktorý sa dlho teší každý z nás. Vôňa koláčov voku sa rozlieha, vianočnej nálade každý z nás podlieha. Zabudnime na smútok, zanechajme zvydy, buďme k sebe milí, dobrí a majme sa radi. Prišiel čas vianočný, zvonček tíško cinká, každému nech sa splní túžba - aspoň malilinká....

Prijemné prežitie Vianoc a šťastný nový rok 2024 Vám všetkým praje kolektív MŠ Zemianske Podhradie.

články za škôlku ZP napísala
Mgr. Daniela Madilová,
riaditeľka MŠ.

Činnosť DHZ Z. Podhradie od začiatku roka 2023

Vážení spoluobčania, dovoľte aby sme Vás informovali o našej činnosti za posledný štvrtrok. Čo sa týka súťaží a aktivít, všetko sa vracia do starých zabehnutých koľají. Aj keď pokles členov v rámci Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR je pomerne vysoký, my

družobnej obci Březová. Naša členka Janka Zámečníková obsadila pekné 4. miesto. V septembri sme sa zúčastnili na tradičnej súťaži O pohár starostov Bošáckej doliny, kde naši mladí hasiči obsadili krásne 1. miesto a dospelí skončili na štvrtej pozícii. V tomto mesiaci sme

voľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky. Zúčastnilo sa jej 8 kolektívov, kde naši najmladší hasiči obsadili pódiové umiestnenie na treťom stupni víťazov. Len pre celkovú informáciu prvé miesto obsadila Papraď, druhá bola Nová Bošáca, tretí my, štvrté

nepríjemnú záležitosť a to požiar rodinného domu v Novej Bošáci, kde našťastie došlo iba k škode na majetku a nebol nikto zranený. Okrem tohoto všetkého prebiehalo každý mesiac školenie členov zásohovej jednotky DHZO, ktoré bolo naposledy 3. decembra a

boli Čachtice, piata Stará Turá, šiesta Modrovka, siedma Kalnica a ôsme miesto získal nováčik súťaže Hôrka. V novembri sme podľa pokynu strojnej služby pripravovali techniku na zimnú prevádzku. Piaty členovia/členky sa zúčastnili poslednej rozlúčky členky DHZ v Novej Bošáci. Po piatich rokoch užívania protipovodňového prívěsu bol tento od Ministerstva vnútra odovzdaný do majetku obce a následne bola vykonaná kontrola zásohového vozidla Iveco Daily. U notára v Novom Meste nad Váhom sme sa zaregistrovali o možnosť príjmu 2% dane z príjmu. Na Okresnom riadielstve Hasičského a záchranného zboru bolo vykonané Odborno-metodické zamestnanie, ktorého sa zúčastnili traja členovia zásohovej jednotky s vozidlom Iveco Daily. V tomto mesiaci sme mali aj jednu

po ukončení školenia naši srdciari opravovali, či upravovali cisternovú automobilovú striekačku Tatra 815. Ďakujeme za pomoc všetkým ktorí nám boli nápomocní počas celého roka od prípravy Výročnej schôdze, údržby techniky a výstroje, pri pomocných prácach pri oslavách v obci, pri pomoci pri živelných udalostiach, predlekárskej pomoci či pri požiaroch. Veľké ďakujem patrí tímu, ktorý zabezpečil celú nočnú súťaž, súťaž mladých hasičov, alebo nácvik mladých hasičov. Už spomenuté vybavené podklady na získanie 2% z daní z príjmu nám dávajú možnosť príjmu na chod organizácie, a k vystrojeniu súťažiacich. Týmto by sme sa obrátili na Vás všetkých so žiadosťou ktorí ste ešte nikomu 2% nesľúbili, a ak je to možné – darujte ich nám. Darované peniaze sú účelovo viazané. Vopred Vám ďakujeme!

sa snažíme v našej obci udržať stav podobný predchádzajúcim rokom hlavne vďaka obetavým členom ktorí sa starajú o techniku, prevenciu, pracujú s mládežou, alebo pri vedení organizácie. Nie vždy je to ľahké, ale ide to.

V auguste sme sa zúčastnili na Súťaži o železného hasiča v

mali aj jednu hasičskú svadbu, kde si naši členovia podali ruky a povedali spoločné áno a naša reprezentantka a trénerka mládeže Janka Zámečníková si zmenila priezvisko na Kočová. V októbri bola na našom hasičskom ihrisku súťaž Mladých hasičov Plameň, usporiadaná Územnou organizáciou Dobro-

Blíži sa koniec roka, tak nech je ten budúci rok s menšou výjazdovosťou hasičov a väčšou možnosťou veselých spoločných stretnutí. Prajeme Vám a vašim rodinám veľa zdravia, šťastia a úspechov. Krásne a veselé prežitie Vianočných sviatkov, šťastlivo vykročte do Nového roku 2024 s priáním aby ste nás nepotrebovali.

Hasiči Zem. Podhradie

7.1.2023 Výročná členská schôdza

9.1. Dodanie vecných prostriedkov pre zásohovou jednotku

10.1.2023 Výmena olejov v protipovodňovom vozíku Zámečník M

22.1.2023 Preškolenie členov a občanov na AED

5.2. Zasadnutie výboru

27.2. Kondičné jazdy

5.3. Školenie členov DHZO, Výbor DHZ

29.3. Kondičná jazda

1.4. Súťaž Chodbovica Senica 7. a 10. miesto. Uzlovačka 3 miesto

9.4. Školenie členov DHZO

15.4. Inštruktážno metodické zamestnanie v obci Modrová

25.4. Kondičná jazda

29.4. Retro zraz Horná Streda Š-1203

30.4. Výjazd s AED

1.5. Retro zraz Dojč Š-1203

7.5. Zasadnutie výboru

12.5. Administratívna kontrola DHZO

23.5. Kusenda Štefan získal Rád čestného hasičstva

25.5. Skúšky veliteľov Marták Pavol

13. a 20.5. oslavy členov pri životnom jubileu

13.5. Deň otvorených dverí PD Bošáca

27.5. Brigáda na hasičskom ihrisku

1.6. Nácvik evakuácie mater-

skej škôlky

2.6. Školenie rozhodcov Stará Tura

3.6. Nočná súťaž / Muži 7 miesto deti 2 miesto

8.6. Zásah po privalových daždoch na Zbehovej a v Novej Bošáci

9.6. Zásah po privalových daždoch na Zbehovej

10.6. Okresná súťaž v Čachticiach, 11 miesto, prebor

jednotlivca 1 miesto Zámečníková J.

17.6. Poľovný deň - asistancia,

24.6. Súťaž plameň Kálnica 1. miesto, útok s vodou 2. miesto

25.6. asistancia 100. výročie úmrtia J.L.Holubyho

1.7. Nočná súťaž detí v Ivanovciach/ 13 miesto

8.7. Taktické cvičenie požiar lesa

24.7. Detský tábor na hasičskom ihrisku ukážky deťom Kusenda, Marták, Zámečníková ml.

29.7. Súťaž SDH Březová-rozhodca Marták

4.8. IVECO servis Trnava, Kusenda, dovoz výstroja členov DHZ Miško Zámečník, Marták

7.8. Výmena kompresora v garáži a oprava T815

19.8. Súťaž Železný hasič na Březovej, Janka Zámečníková 5 miesto

9.9. Pohár starostov Bošáckej doliny Zabudišová, muži 4 miesto, deti 1 miesto

30.9. Svadba Janka Zámečníková

8.10. Zasadnutie výboru, výmena oleja v kompresoroch

14.10. Jesenné kolo hry Plameň, 3 miesto

29.10. Školenie členov DHZO

5.11. Školenie členov DHZO, Výbor DHZ

6.11. Strojná služba - príprava na zimnú prevádzku

7.11. Pohreb Nová Bošáca 5. členovia

8.11. Odovzdanie PPV obci, Kontrola IVECO -Daily Zámečník B

10.11. Sociálna poisťovňa, ČSOB banka, Notár NMnV, žiadosť 2% z daní Kusenda

11.11. Inštruktážno metodické zamestnanie Papraď

18.11. Odborno-metodické zamestnanie HaZZ Nové Mesto nad Váhom, Marták, Hodál, Zámečník ml.

19.11. Požiar rodinného domu Nová Bošáca

21.11. Údržba techniky a vecných prostriedkov Zámečník B.+ Michal

22.11. Notár NMnV, vyzdvihnutie Osvedčenia o splnení podmienok pre zápis do registra 2%

3.12. školenie DHZO, oprava T-815 Rýdzi V, Zámečník B.

Bošácka futbalová ikona oslavovala 70-tku

Prakticky celý futbalový život strávil pán JÁN HELÍK v bošáckom futbale až ku koncu kariéry a vo vyššom futbalovom veku prestúpil ku konkurencii. Vo futbale v Bošáci pôsobil ako hráč takmer štyridsať rokov. Všetci si ho pamätáme ako nekompromisného tvrdého obrancu – stopéra, ktorý už pred zápasom vzbudzoval pozornosť a rešpekt u súperov. Počas celej jeho kariéry nastupoval s číslom 9 a takmer

vždy ho na rukáve zdobila aj kapitánska páska. Bol nielen prirodzeným vodcom v kabíne medzi hráčmi, ale jeho zanietenie pre futbal burcovalo aj ostatných spoluhráčov k lepším výkonom. Už v mladom veku pôsobil ako hrajúci tréner. Počas tohto obdobia zavádzal už v dedinskom futbale rôzne novinky, ako bola napríklad hra na ofsajdsystém. Nielenže si ho dobre pamätajú domáci, ale aj bývalí hráči a fanúšikovia po celom bývalom trenčianskom okrese. Najviac si ho však pamätáme pod prezývkou CVERNA. /Ja síce neviem prečo, na mňa skôr pôsobil ako mohutný hráč s dobrou postavou na post stredného obrancu./ V bošáckom futbale zanechal hlbokú stopu. Aj mimo ihriska pôsobil charakteristicky a ľudskosťou by mohol byť príkladom pre mnohých ľudí. O čom svedčí

Futbalový klub OŠK Bošáca.

V novom ročníku /2023/2024/ teda už v 8.lige sa mužstvo skonsolidovalo doplnilo sa aj o hráčov Zemianskeho Podhradia (tenko klub sa do súťažného ročníka 2023-2024 neprihlásil/ ktorí dobre zapadli do kolektívu a zdá sa, že vytvorili súdržnú partiu. Už pod vedením nového trénera Vladimíra Figuru sa jesenná časť súťaže mužstvu vcelku vydarila z 13-tich súťažných stretnutí 9 vyhralo 2 remizovalo/Čachtice a Brezová pod Bradlom/ a 2 prehralo/Pobedim, Polianka/. Po jesennej časti súťaže je v tabuľke na 2. mieste. Veríme, že ešte v tomto ročníku zabojuje o návrat do vyššej súťaže, kde roky hralo.

Dorast U19, ktorý sa sformoval pod vedením trénera Ivana Markecha až od ročníka 2023-2024. V podstate zložil mužstvo z mladých chlapcov, ktorých viedol ako futbalových žiakov. Cieľom je teraz udržať mužstvo v čo najlepšej kondícii a skonsolidovať ho. Na súťažné zápasy nastupuje s veľmi mladým kolektívom, veď dve tretiny hráčov v minulom ročníku hrali v žiackej kategórii. Toto naše dorastenecké mužstvo nastupuje v tomto ročníku v zápasoch proti hráčom iných klubov aj o dva-tri roky starším. Veríme, že mužstvo v tomto ročníku nadobudne hlavne skúsenosti, dospeje a v budúcnosti chce bojovať o popredné

miesta v tabuľke a pokúsiť sa s mužstvom vybojovať postup do vyššej súťaže.

Žiaci U15:

Mužstvu žiakov pod vedením hlavného trénera Ivana Markecha sa veľmi dobre darilo v ročníku 2022 -2023. Svoju súťaž 4. ligu ObFZ Trenčín - juh suverénym spôsobom vyhralo. Odohralo 27 súťažných zápasov z toho 23 vyhralo a len 4 prehralo.

Marián Kopunec

aj to, že k oslave týchto okrúhlych narodenín si pozval nielen bývalých spoluhráčov, ale aj celé mužstvo terajších hráčov. S futbalom ešte vôbec nekončí, pretože ak ho stretnete na ulici a reč sa zvrtnie na futbal, máte o hodinovú debatu postarané. Okrem toho sa venuje dá sa povedať, že na špičkovej úrovni chovateľstvu okrasného vtáctva, drobnej hydiny a králikov. Na viacerých obecných či športových a chovateľských akciách si pochutnávame na gulášoch, ktoré pripravuje ako šéfkuchár so svojou partiou.

Do ďalších rokov života prajeme pánovi Jánovi HELÍKOVÍ veľa zdravia, spokojnosti a pohody ako v rodinnom tak aj v spoločenskom živote. Na zdravie.

Marián Kopunec

Storočnica organizovaného športu v Bošáci

Koncom augusta sme oslávili 100. výročie organizovaného športu v Bošáci. V podstate už 103. výročie, pretože z rôznych dôvodov sa tieto oslavy odkladali. Podujatie otvorili ekumenickou modlitbou páni farári, nasledoval príhovor starostu obce. História organizovaného športu v Bošáci od spolkov Sokol, Orol, neskôr činnosťou Telovýchovnej jednoty Bošáca a nakoniec OŠK Bošáca nás pre-

viedli starosta obce a moderátori podujatia Miro Švehla a Marián Kopunec. O dobrú náladu sa postaral FS Bosák. Podujatie bolo prerušené búrkou so silným nárazovým vetrom. Všetci sme sa bezpečne schovali, čiastočne si to odniesli naše stany, no dôležité je, že všetci boli v poriadku a po búrke organizátori rýchlo zabezpečili bezpečné pokračovanie akcie. Podujatia sa zúčastnili aj podpredseda TSK p. Michal Bartek, ktorý daroval mládežníckemu futbalu v Bošáci poukaz na nákup dresov a predseda TSK p. Jaroslav Baška, ktorý potešil futbalistov novými loptami i symbolickým poukazom o poskytnutí

dotácie 1000.-€ pre organizáciu podujatia. Zároveň pán predseda so starostom obce odovzdal športovým osobnostiam, ktoré sa výrazným spôsobom zapísali do športových dejín obce, pamätné medaile. Jednu medailu si odniesol z rúk starostu obce aj pán predseda TSK ako spomienku na podujatie. Bošácky rodák, bývalý hráč Bošáce, Trenčína či Žiliny p. Dušan Chlapík doniesol tiež našim futbalistom krásne nové futbalové lopty. V priestoroch obecného úradu sa konala výstava k výročiu, kde boli vystavené rôzne vzácne exponáty i dokumenty z histórie bošáckeho športu. V rámci spomienkových osláv sme si aj zašportovali. Svoje zápasy odohrala prípravka, dorastenci, starí páni s Limbachom, v kultúrnom dome sa odohral turnaj v stolnom tenise a v telocvični volejbalový turnaj.

Ďakujeme všetkým zúčastneným, organizátorom a sponzorom. Toto podujatie sa uskutočnilo s finančnou podporou Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Tatiana Heliková, predseda Komisie kultúry, športu a vzdelávania

Jubilanti od školskej katedry

Niektorí kedysi povedal, že učiteľ je ako sochár, ktorý dostane do rúk tvárnu hmotu – deti – a z nej postupne formuje osobnosti. Je ako maliar, ktorý dostane prázdne plátno a naň postupne tvorí obrazce. Učiteľ je však aj oveľa, oveľa viac.

Musí byť učiteľom, psychológom, často rodičom i kamarátom v jednej osobe. Učiteľia sú väčšinou osobnosti, s ktorými sa stretáme v mladom veku, ale spomíname na nich celý život. Aj naši učiteľia spomínajú na svojich žiakov. Prejdú im

ich cez ruky za celý produktívny čas tisícky. Ak sú úspešní a šťastní žiaci, hreje to ich bývalých učiteľov pri srdci. Učiteľ totiž s nami prežíva naše úspechy aj neúspechy, radosť i smútok nielen v školských laviciach, ale aj v čase, keď sme z nich už dávno vyrástli. A takí sú aj naši bývalí učiteľia z bošáckej školy. Vždy sa radi porozprávajú, pospomínajú.

Tento raz budeme však my spomínať na nich pri príležitosti ich významných životných jubileí. Je zaujímavé, že v krátkom čase tu máme až troch jubilantov.

27. novembra 2023 oslávil 80 rokov bývalý riaditeľ našej školy, matematikár a zároveň kapelník dychovej hudby Bošáčanka p. Miroslav Žákov z Moravského Lieskového. Ako riaditeľ bol na žiakov vždy prísny, mal prirodzený rešpekt a mnohých žiakov naučil mať rád matematiku. Pri znám sa, že matematika nikdy nebola môj obľúbený predmet, no jeho spôsob výučby mi vyhovoval, dokázal žiakov skvelo motivovať. A tak som sa aj s týmto predmetom na základnej škole viac skamarátila vďaka pánovi riaditeľovi. Asi som nebola jediná, pretože, počas našej návštevy sa mu telefón nezastavil a neustále mal gratulantov, medzi ktorými boli i bývalí žiaci.

4. decembra 2023 oslávila jubileum pani učiteľka Božena Rydzá. Kto by to len povedal, keď sa pozriete na jej hladkú tvár, že už krásnu deväťdesiatku? Asi nikto. Pani učiteľka trávi jeseň svojho života v domove dôchodcov v Novej Bošáci, kde je aktívna a neustále vymýšľa pre spoluobyvateľov program a aktivity. Číta knihy, píše články do novin a tvorí rôzne príhovory. Aj počas mojej návštevy som čítala príhovor, ktorý si napísala k svojej oslave. K tomu pred mno-

hými rokmi zasvätila aj mňa. S nostalgiou spomína na časy, keď učila spolu s manželom v zabudšovskej malotriedke. A spomínajú na ňu i jej žiaci, ktorí ju chodia navštevovať. Aj pri príležitosti svojho krásneho jubilea mala množstvo gratulantov.

A do tretice tiež úctyhodný vek 90 rokov oslávil tesne pred vianočnými sviatkami 19. decembra 2023 pán učiteľ Dušan Dugáček. Toho som ako dieťa zbožňovala a zbožňujem doteraz. Učil nás dejepis, zaujímavé, pútavo a s jeho typickým humorom a zaničením. Môj obľúbený predmet, aj vďaka nemu. Nikdy nezabudnem ako nám rozprával, že v roku 2000 nebudeme musieť nič variť, pretože budeme na raňajky, obed i večeru jesť len tabletky. Ako sme ho vtedy s údivom počúvali. Človek sa na tým pousmeje, musím skonštatovať, že skoro mal pravdu. Stravu nám tabletky celkom nenahrádzajú, ale kvôli rôznym zdravotným neduhom, ich užíva skoro každý z nás. A keď sa stretáme, často na to s úsmevom spomíname. Pán Dugáček sa celý život venuje aj včelárstvu spolu so svojou manželkou, pani učiteľkou Blaženkou, ktorá zase med pretavovala do nádherne zdobených medovníčkov.

Milí naši jubilanti, milí naši učiteľia!

Aj touto cestou Vám želim v mene svojom, starostu obce, poslancov obecného zastupiteľstva i Vašich žiakov veľa zdravia, pretože to je najdôležitejšie. Veľa lásky od ľudí z Vášho okolia, od rodiny, priateľov, známych. Veľa pohody, dobrej nálady a životného optimizmu, nech ste ešte dlho medzi nami.

Tatiana Heliková, predsedníčka Komisie kultúry, športu a vzdelávania

Foto je z návštevy bývalých žiakov zo Zabudšovej

Nášmu jubilantovi, priateľovi včelárovi Dušanovi Dugáčkovi

Keď spomeniete v bošáckej doline meno -pán učiteľ Dugáček, dovoľm si tvrdiť, že skoro všetci ho poznajú a zažili ho počas jeho 42. ročného pedagogického pôsobenie na ZŠ v Bošáci. Ja som mal tú česť a možnosť spolupracovať s pánom Dugáčkom, ktorý dlhé roky pôsobil aj ako odborný učiteľ včelárstva, ako začínajúci včelár. Vďaka jeho ústretivosti, ochote poradiť, podeliť sa o vedomosti, ktoré nadobudol dlhoročnou včelárskou praxou a neustálym vzdelávaním sa, mi pán učiteľ otvoril dvere včelárskej problematiky dokorán. Sú to nezabudnuteľné chvíle, ktoré som strávil v diskusiách s priateľom učiteľom Dugáčkom. Až po rokoch včelárstva som pochopil čaro vytvárania odlozencov, preletákov (umelých rojov), chovu včelích matiek a nabral odvahu niečo takéto vôbec vyskúšať z

tej povestnej tajomnej komnaty života včiel.

Doba sa mení a včelárstvo v dnešnej modernej dobe je už úplne iné a neporovnateľné, aké bolo v minulom storočí v 60 -70- tich rokoch. O parazite klieštiku včelom nebolo vtedy ešte ani chýru. Neraz som povedal pri našich družných debatách pánovi učiteľovi, že mu úprimne závidím a chcel by som zažiť to včelárstvo bez liečenia, kŕmenia a strachu či

vôbec včielky prežijú do ďalšej jari. Ale trochu som odbočil od hlavného zámeru, kvôli čomu som tento článok začal, písať.

Náš drahý priateľ včelár a učiteľ Dušan Dugáček sa dožíva dňa 19.12. 2023 krásneho životného jubilea 90 rokov. Pri tejto príležitosti by som sa Vám chcel pán učiteľ úprimne poďakovať za všetko, čo ste urobili pre rozvoj včelárstva na Slovensku, zvlášť v našej bošáckej doline a pre našu ZO SZV v Bošáci, ktorej ste boli zakladajúcim členom a dlhých 45. rokov ste svedomito vykonávali funkciu tajomníka. Začiatkom 80-tych rokov bol zvolený za člena, neskôr i predsedu Osvetovej komisie ÚV SZV v Bratislave. Jeho dlhoročná aktívna práca vo Zväze bola ocenená viacerými zväzovými vyznamenaniami. Pri príležitosti 90. výročia organizovaného včelárstva v okrese Nové Mesto nad

Váhom (rok 2009) mu Slovenský zväz včelárov udelil Plaketu Štefana Závodníka

Dovoľm si tvrdiť, že ste svojou poctivou prácou vyvorali veľmi hlbokú a viditeľnú brázdú v našich životoch a to nielen ako včelár, ale aj ako učiteľ. Chcem Vám popriať všetko dobré, aby Vám slúžilo i naďalej zdravie aspoň v takej forme ako doteraz, aby ste nám ešte dlhé roky odovzdávali svoje skúsenosti a vedomosti v oblasti včelárstva a histórie, ktorá Vás tak baví. Želám Vám, aby Vám Vaše včielky ešte dlho robili radosť svojim bzukotom a plodmi svojej usilovnej práce a teším sa na mnohé ďalšie družné debaty s Vami nielen o včelách. Buďte zdravý!

*Váš oddaný priateľ včelár
Miroslav Zámečník*

Naša pani učiteľka

V živote každého z nás sú chvíľky, pri ktorých sa na chvíľu zastavíme a zamýšľame sa, aký kus cesty sme prešli, čo sa nám podarilo uskutočniť, čo sme dokázali. Listujeme v knihe života a spomíname na to dobré, pekné čo sme prežili, ale aj na to zlé. Pani učiteľka Božena Rydzá si svoju knihu života otvorila na deväťdesiatej strane. Narodila sa 5. 12. 1933 vo Štvrtku nad Váhom ako Boženka Zlatovská.

Po získaní pedagogického vzdelania, v roku 1954 nastúpila na uvoľnené miesto učiteľka na ZDŠ Zabudšová. Tu okrem žiakov našla aj svoju celoživotnú lásku, manžela Adama Rydzeho. Manželia Rydzí splynuli s obyvateľmi osady ako rodení Zabudšovania. Osud sa s nimi nemaznal, ale vždy sa

vedeli popasovať s problémami či nástrahami a kráčať ďalej. Nielen že učili, ale starali sa aj o kultúrny a spoločenský život na osade. Nacvičovali divadlá, rôzne kultúrne predstavenia,

postarali sa o to, aby aj ľudia na Zabudšovej mohli chodiť do kina. Filmy sa premietali v škole a tie ťažké debny s kotúčmi filmov nosili z Bošáce peši. Boli členmi všetkých spoločenských organizácií a pani

učiteľka bola v každom výbore ako zapisovateľka.

Nakoľko na Zabudšovej bola dvojtriedna ZŠ, učili sa v každej triede 2 ročníky. Pani učiteľka učila prvý a tretí ročník. Bola nie len učiteľkou, ale pre všetkých svojich malých žiakov aj „druhou mamou“. Pri príležitosti výročia „90 rokov od založenia školy na Zabudšovej“ vo svojom príhovore k nám, jej bývalým žiakom povedala: „Nemala som vlastné deti a tak vy všetci ste boli moje deti“. S trpezlivosťou a úsmevom na tvári viedla cez všetky úskalia prvákov. Chlácholila ich, keď im vybehli slzičky z očí lebo boli v neznámom prostredí, alebo sa im niečo nepodarilo. Pri nej sa z nešikovne a kostrbato napísaných písmen stávalo úhladné písmo, za jej pomoci sme sa naučili čítať a zdolali sme sčítovanie, odčítovanie, násobilku, delenie a to sú veci, ktoré každý z nás používa celý svoj život.

Pani učiteľka učila na Zabudšovej až do roku 1977, kedy bola škola pre malý počet žiakov zrušená. Odišla pracovať ako riaditeľka na ZDŠ do Novej Bošáce – Predpolomy, ale aj tu bola škola zrušená a ona po ôsmich rokoch znova mení pracovisko. Odišla pracovať ako učiteľka na ZDŠ Nová Bošáca, kde pracovala až do odchodu na dôchodok.

Jej rukami prešlo veľa žiakov. Dnes sú z nich rodičia, starí rodičia a prarodičia, ktorí sledujú školské výsledky svojich potomkov a pritom spomínajú na svoju prvú učiteľku. Pre viacero jej bývalých žiakov sa časom stala kamarátkou a pre niektorých aj kolegyňou v práci.

Pani učiteľka, v mene všetkých vašich žiakov vám prajem veľa zdravia, šťastia a spokojnosti.

*Bývalá žiačka,
Ing. Ludmila Radošová*

60 rokov

Černý Vladimír
Ing. Jaroslav Struhár
Ing. Danka Holičková
Ján Kozic
Jozef Václav
Ladislav Kulich
MUDr. Renáta
Ráclavská
Miroslav Majkrák
Jozef Svoboda

Lubica Ochodnická
Pavol Peterka

65 rokov

Helena Piscová
Lubomír Zámečník
Alžbeta Hošťáková
Jaroslava Benková

Oľga Kusendová

Terézia Pospíšilová
Anna Krivá
Alena Hrabínová
Ján Lieskovský
Drahošlav Petruš

70 rokov

Adam Kubo
Ladislav Matejovič
Eva Adamaťová
Ján Helík
Anna Jašková
Ján Jaško
Blažena Wittkayová

Eva Kosová
Ludmila Václavová
Pavol Zámečník

Vladislav Chrenko

75 rokov

Jana Záhorová
Božena Beráková
Jozef Bušo
Ján Kraisel
Janka Kopuncová
Emília Šenkarčinová
Mária Vaktorová

Dušan Ondrejčka, Mgr.
Pavol Václav
Vladimír Pacek

80 rokov

Anton Bagín
Anna Kozáčková
Júlia Janegová
Božena Tinková

Pavel Bujna
Rudolf Palko

85 rokov

Mária Hermanová
Ján Miloš Bunda
Anna Unčíková

86 rokov

Oľga Machalová
Vladimír Mizerák

87 rokov

Jozef Masaryk

Anna Václavová
Irena Dýmová

88 rokov

Anna Dzuráková
Pavel Zbudila
Eva Kusendová

Mária Petrušová

89 rokov

Ján Breznický
Stanislav Ondrášek
Anna Slimáková
Ladislav Beňo

Vladislav Švacho, Ing

90 rokov

Božena Rydzá

Dušan Dugáček, Mgr.

Narodili sa

Stela Beňová
Ondrej Uko
Jiří Beneš

Manželstvo uzavreli

Boris Ochodnický – Ing. Jana Kubasáková

Opustili nás

Elena Adamovicová
Iveta Kováčová
Mária Vavrová
Luboš Hargaš
Jaroslav Praslička

Gabriela Mária
Machalová
Jozef Mihala
Andrej Janota
Jozef Surovčík
Jozef Socha

Lubomír Rýdzi
Anna Rýdza
Mária Malcová
Jana Zámečníková
Terézia Pospíšilová

Spomienka na Pavla Pospíšila

Rodák zo Zemianskeho Podhradia spolu so svojim starším priateľom Petrom Zámečníkom (teraz 85 ročný) a ďalšími, bol spoluobjaviteľom Beckovskej jaskyne v roku 1983. Ako dlhoročný bývalý vedúci Oblastnej skupiny Slovenskej speleologickej spoločnosti Čachtice, jej prieskumu i zabezpečeniu venoval veľmi veľa úsilia a času. V poslednej dobe bojoval so závažnou chorobou, ktorej napokon dňa 14. Decembra 2022 vo veku 71 rokov nečakane podľahol. Počas spoločnej práce v Beckovskej

jaskyni v minulosti našli na dne jaskyne v sutine zavalený kus

kvapľa, ktorý zachránili a spoločne ho doma opatrovali. Medzi sebou uzatvorili tichú dohodu, že kvapel bude umiestnený na pomníku toho, kto tento svet včasnšie opustí do večnosti. A túto tichú dohodu v krátkej pietnej spomienke, za účasti Petra Zámečníka, súčasného vedúceho Lukáša Kubičinu a členov skupiny, na cintoríne v Zemianskom Podhradí sme naplnili. So želaním, nech spomienka na neho nielen v srdciach tých, čo ho poznali, ale i v histórii objavovania Beckovskej jaskyne, zostane za-

chovaná. A kvapel na jeho hrobe bude ho pomyseľne spájať s kráskou Beckovskej jaskyne, o objavovanie ktorej sa Pavol svojím úsilím zaslúžil. Vraví sa, že na objavovanie jaskynných priestorov len jeden život nestačí. Veľmi si želal, aby i v Beckove našli znova nasledovníci a pokračovatelia tejto zmysluplnej činnosti, prinášajúcej krásny osobný i spoločenský zážitok. Zatiaľ sa mu toto želanie nespĺnilo.

S úctou k jeho životu Ing. Miroslav Borcovan, Kálnica

Prameň

Vydáva obec Bošáca. Náklad: 800 ks. Prebrať články z Prameňa je možné len so súhlasom redakcie a autorov článkov. **Časopis zostavili:** Obecný úrad Bošáca a Obecný úrad Zem. Podhradie. **Jazyková úprava:** bez jazykovej úpravy. **Grafická úprava:** Jan Karlík.

V časopise uverejňujeme aj autorské články s názormi, ktoré nemusia byť totožné s názorom redakcie.